

VADÁSZLAP

magyar

9. ÉVFOLYAM, 2. SZÁM

240 Ft

2000/FEBRUÁR

**MILLENNIUMI
EMLÉKÜLÉS**

13. oldal

**II. VADÁSZATI KULTURÁLIS
KONFERENCIA**

19. oldal

**A HUBERTUS KERESZT
KITÜNTETETTJEI**

14. oldal

1%

Az igazi vadászok kedvez-
ményezett adószáma:
19677079-2-41

VALACZUK

A TARTALOMBÓL:

Interjú Pálvölgyi Zoltánnal	7
Vadlexikon: a fogoly	9
A sakál napja	10-11
Millenniumi Emlékezés	13
A Hubertus Kereszt kitüntettjei	14
Megtaláltuk az igazit	15
II. Vadászati Kulturális konferencia	19
Egy nehéz téli nap	20
Művészportré: László Péter István	23-24
Háziorvosunk tanácsai: a szívbetegségekről	25
Hírek	27

Tájékoztató

A Magyar VADÁSZLAP idei előfizetési díja – márciustól: 2400 forint, amelyet bármely postahivatalban „Belföldi Postautalványon” lehet befizetni a kiadó: a Vadászati Kulturális Egyesület címére:

1245 Budapest, Pf: 1209.

Felhívjuk Tisztelt Olvasóink és Előfizetőink figyelmét, hogy aki – esetleg – nem kapta meg a névre szóló előfizetői csekkét, ezért az előfizetési díjat nem tudta befizetni, kérjük jelentkezzen a szerkesztőség címén, telefonján, e-mailjén, hogy a lapszámokat részére megküldhessük. Ugyanez érvényes a Vadászati Kulturális Egyesület tagjaira is, akiknek szintén névre szólóan postáztuk a tagdíj befizetésére alkalmas csekket, amely egyben tartalmazza a lap előfizetését is.

Elnézést

Sajnos a Vadászati Kulturális Egyesület, mint lapunk kiadója kénytelen volt megszüntetni a vadásztársaságok hivatásos vadászainak eddig ingyenesen nyújtott szolgáltatását, mivel nem sikerült a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztériumnál, sem az Országos Magyar Vadászkaránál anyagi támogatást kieszközölni számukra. Ezért ebben az esztendőben csak azoknak a hivatásos vadászoknak tudjuk térítésmentesen továbbra is megküldeni a Magyar VADÁSZLAP-ot, akinek a vadásztársasága – legalább 10 fő – az idei előfizetők között szerepel.

CÍMLAPON: AGANCSHULLATÁSKOR – VALACZKAI ERZSÉBET PASZTELLJE

VADÁSZLAP

MEGJELENIK HAVONKÉNT

Kiadó-főszerkesztő:

Csekő Sándor

Felelős szerkesztő:

Homonnay Zsombor

Tervezőszerkesztő: **Kun Gábor**

Reklámszerkesztő:

Lukácsné Kocsis Marianna

Szerkesztőségi titkár:

Goroné Tóth Margit

A szerkesztőség levelezési címe:

1245 Budapest, Pf. 1209

Kiadja a Vadászati Kulturális Egyesület

A szerkesztőség és a kiadó címe:

1054 Budapest V., Honvéd u. 8. IV. 3.

TELEFON: 60/327-280 FAX: 331-4368

A Magyar VADÁSZLAP előfizethető

„Belföldi postautalványon”

a szerkesztőség címén, átutalással

a Takarékbank Rt.-nél vezetett

11500102-10004115 számú számlára,

vagy a hírlapkezelőnké, a postahivatalokban.

Terjeszti a Hírkör Rt., az NH Rt.

és az alternatív terjesztők.

Előfizetési díj 2000-re: 2880 forint.

Nyomdai előkészítés:

Szikra Lapnyomda Rt.

Felelős vezető:

Lendvai Lászlóné vezérigazgató

Nyomás:

Athenaeum Nyomda Rt.

Felelős vezető: **dr. Garáné Bardócz Irén**

az igazgatóság elnöke

ISSN 1215-6159

TUDÓSÍTÓINK

Baranya: **Agyaki Gábor** 06-30/979-6495

Dr. Czvalinga István 06-72/441-171

Bács-Kiskun: **Oláh József** 06-20/968-7096

Békés: **Lovász Sándor** 06-66/469-712

Borsod: **Handa György Zsolt**

06-20/329-1814

Csongrád: **dr. Csizmazia György**

06-62/326-034

Fejér: **Gáspár Attila** 06-20/977-9526

Győr: **Pió Márta** 06-30/961-8844

Hajdú: **Kozák Imre** 06-52/200-690

Heves: **Prezenszky János** 06-36/316-512

Komárom: **dr. Faragó István**

06-20/938-2754

Pest: **Mészáros Iván** 06-53/312-898

Somogy: **Szarka Ágnes** 06-30/961-9481

Szabolcs: **Erdélyi István** 06-44/362-569

Szolnok: **Balajti János** 06-30/963-6277

Tolna: **Bischof Ferenc** 06-74/417-596

06-30/901-8453

Vas: **Öhm Károly** 06-30/936-0268

Simon Szabolcs 06-95/365-064

06-30/994-2359

Veszprém: **Baracska Lajos** 06-88/422-298

Zala: **Polster Gabriella** 06-93/391-041

EGY SZÁZALÉK

Nem láttam a pipától, amikor január közepén kibontottam az APEH borítékját, elolvastam az értesítést, hogy a tavalyi személyi jövedelemadóból a Vadászati Kulturális Egyesületnek följáró 1 százalékomat nem tudják a kedvezményezettnek folyósítani, mert az nem igazolta a jogosultságát.

Azért voltam „pipa”, mert én kivételesen pontosan tudom, hogy a VKE több menetben is igazolta a jogosultságát, tehát az APEH levele nem igaz, másrészt azért dühögtem, mert úgy tűnik, mintha össze

akarnak zavarni az embereket, pont akkor küldték ki ezt a negatív érzéseket gerjesztő levelet, amikor – elvileg és gyakorlatilag – az igaz vadászok, a vadászati kultúrát támogató barátaink lassan eldöntik, idén kinek juttatják személyi jövedelemadójuk egy százalékát.

Tisztelt Vadásztársaim ... és mindazok, akik nekünk adták vagy nekünk kívánják adni az egy százalékukat ... nagy örömet szereznek vele és jó ügyet támogatnak, ha a társadalmi szervezeteknek juttatható egy százalékot a rendelkező cédulácska adott rubrikájába a címlapunkon olvasható adószámot írják.

Biztos vagyok benne, hogy idén nem tud majd borsot törni az orrunk alá az APEH ... mert az APEH leveleinek – 684 ezer forint értékben – azért volt némi, a bosszantásnál több alapja. Szeptember 7-én kaptuk meg az értesítést az APEH-től, ha 30 napon belül igazoljuk, hogy nincs adó-, és TB tartozásunk, ha nem tartozunk a fővárosnak, a kerületi önkormányzatnak, a Vám és Pénzügyőrségnek, akkor folyósítják részünkre az összeget. Két nap múlva beadtunk mindenféle kérelmet és aztán vártunk. Szeptember 20-án és 22-én az önkormányzatoktól meg is kaptuk az igazolást, a Vám és Pénzügyőrségtől azonban csak október 9-én – a 30 napos ügyintézési határidő betartásának utolsó napján – érkezett meg az igazolás.

Ki van ez találya!

Időközben főlösegesen kísérleteztünk az adatlap beadásával, a komplett igazolások melléklete nélkül nem fogadták el. Ahogy a VPOP-tól megkaptuk a várva-várt igazolást, rögtöv továbbítottuk az APEH-nek ... jelezvén és kérvén a méltányosságot az 5 napos késés miatt.

Az APEH ügyintézője azonban nem ismert „kegyelmet”, október 25-én meghozta, majd november 11-én elpostázta részünkre az elutasító határozatot. November 15-én ismét beadtuk a felülvizsgálati kérelmünket, mindenféle igazolásokkal spekulálva, hogy a késedelem nem a mi hibánk, stb., stb.

Teltek múltak a napok, hetek ... az APEH hatósági főosztálya január 12-én megküldött levelében megállapította, hogy a határozat ellen fellebbezésre nincs lehetőség, a felülvizsgálati kérelmünket visszaküldte az Észak-budapesti Igazgatóságra, ahonnan január 18-án továbbították beadványunkat a Fővárosi Bíróságra. A bíróság nem peres eljárásban bírálja majd el a felülvizsgálati kérelmet ... remélhetően számunkra pozitívan, hiszen nem hanyagságból mulasztottuk el a határidő betartását.

Mindenesetre sokat tanultunk az ügyünkből, nem hibáztatjuk a VPOP vagy az APEH ügyintézőit és eszünk ágában sincs a független magyar bíróság befolyásolása. Ami biztos, már szeptember első napján elkezdjük intézni az igazolások beszerzését... ha egyáltalán lesz miért, ha mind többen és többen akarnak az igaz vadászok közé tartozni és a Vadászati Kulturális Egyesületnek juttatják személyi jövedelemadójuk egy százalékát.

Előre is köszönjük ... és köszönöm!

Csekő Sándor

főszerkesztő

E-mail címünk: vke.vadaszlap@mail.matav.hu Homepage: www.vadaszlap.hu

BP. 1245 PF. 1209

Frányó József, Szeged: „... Mély-
ségesen egyetérték az Önök által
írottakkal, amely szerint „... aho-
gyan a pénzünkért megtanultuk,
hogy ha politikailag jól fekszik, a
kecskét is ki lehet nevezni káposz-
taszakértőnek”. Én ugyan nem feks-
zem jól, de azért még lehet véle-
ményem a „káposztáról”. Összinté
tisztelőjük és régi olvasójuk va-
gyok, elég régóta, 1950 óta vadá-
szom, és most töltöttem be a 70.
évet. Egy évtizeden át voltam
társasági elnök, kaptam Nimród
érmet és csaknem egy negyed-
századon keresztül voltam az Új-
szegedi Szövetség igazgatója, s
onnan mentem nyugdíjba. Ezért
segítő szándékkal írom meg a vé-
leményemet. Az irodalmi melléklet-
ben, és általában a novellákban is
soknak tartom a vadászattal kap-
csolatos „eszmefuttatásokat”, az
események leírásával szemben.

Bár nem zárom ki, hogy a fiatal va-
dászgenerációnak nem árt, a
többségének viszont – tapasztala-
taim szerint – nem is használ. Sok-
nak találok továbbá az új tisztség-
viselőkkal, igazgatókkal megjelenő
interjúkat is, mert jószerint nem
mondanak semmi újat. (Vagy talán
nem is mernek) Kevésnek találok
ezzel szemben a régi, tapasztalt
erdész-vadászemberek megszól-
laltatását, akik valóban tettek is az
ügyért, a magyar vadászati kultú-
ráért. Javasolom a címlapról vegyék
le a kiemeléseket, mert számomra
zavaró.

Kíváncsi és kérem Önöket, le-
gyenek továbbra is bátor hangvé-
telűek, akik – mint eddig is – kiáll-
nak a vadászok érdekeiért, szem-
ben másokkal, akiknek bár kelle-
ne, ezt éppen nem teszik. To-
vábbra se hagyják az újjazdag
vadászok beszéd és egyéb stílu-

sát eluralkodni, azoknak helyt ad-
ni. Ezért a Vadászlap a jövőben is
sokat tehet, mert sajnos terjed,
mint a lepra a magyar vadász-
nyelv elleni merényletsorozat, a
flegma, trehány, pongyola, szak-
szerűtlen stílus, a beszéd, a mo-
dor(talanság). Ne hagyják szó
nélkül a vadászokat lejáratozó nyi-
latkozásokat. Lépjének föl a terü-
letek ésszerűtlen továbbaprózó-
dása ellen. Mindezeket kívül ér-
demes volna egy-egy vadász-
díny végén egyfajta mérleget ké-
szíteni, levonni a tanulságokat,
következtetéseket és méltatni a
szakterület nemzetgazdasági je-
lentőségét. Azt a mások által nem
ismert munkát, amelyet minde-
zekbe a vadászok tényszerűen
„befektettek”. A decemberi szám
„Megváltó?” című vezércikkének
minden mondatával egyetérték,
ezért is kezdtem ezzel a levele-

met. Továbbgondolva a hasonla-
tot: sajnos itt rengeteg kecskéből
lett káposztaszakértő, de nem
csak a vadászban, hanem a
közélet számos más területén is.
Közben a „káposzta” – ha észre-
veszik hivatalosan, ha nem – ro-
hamosan fogy, szemben a kecs-
kével, amelyek egyre csak szá-
porodnak, szaporodnak...

Köszönjük, és észrevételeit alapo-
san fontolóra vesszük. Reméljük
nem késő, hogy hetvenedik szüle-
tésnapjához gratuláljunk, és a va-
dászhoz jó erőt és egészséget
kívánunk. Javaslatait elfogadva,
ígérjük, részlegünk a bizalomra
és a további lapszámainkkal sem
fogunk csalódást okozni. Ami pe-
dig a „kecskéket” illeti, azok nem
(üzem)tervezhetők. Nincs mini-
mumuk, csak maximumuk. Leg-
alábbis egyelőre.

APRÓHIRDETÉS

AZ APRÓHIRDETÉSEK TARTALMA:

Az első szó 200 Ft, minden további szó 50-50 Ft
+ 25 % áfa. A hirdetések levélben, faxon vagy
személyesen, minden hónap 10-éig szívesked-
jenek leadni.

Ha bármilyen információra van szüksége,
hívja a 06-60/327-280-as szerkesztőségi tele-
fonszámunkat.

FEJVER

E-2000 FÉG Bock 12/12 illetve 12/7x65R
egy billentyűs felsőtűzváltós ventillált cső-
vel, távcsővel eladó. Telefon: 06/57-420,
06/60/483-384

Friss vizsgával eladó .30-06-os német
Mauser, 6x42-es Norconia Luxus távcső-
vel, kacsálampával, töltővel. Telefon:
06/24/435-874

Angol sörétes Westley Richards 12-es
sörétes vadászpuska kiváló állapotban el-
adó. Telefon: 06/1/306-5918

.30-06-os GV 2 (FÉG 1991) vadászfegy-
ver kovácsoltvas csővel, beépített lámpa-
kapcsolóval, 6x42-es MOM távcsővel,
lámpával, 85.000.- Ft-ért eladó. Telefon:
06/37/377-667

Kettő darab golyós vadászfegyver eladó:
Heym 9,3 x 62 kal. 6 x 42 Schmidt and
Bender, valamint Sauer 200 Europa Luxus
243 W kal. 3 x 12 x 42 Schmidt and Ben-
der céltávcsővel. Telefon: 06/20/9391-835

Új billenőcsővű 5,6 x 50 R Magnum kali-
berű, 6 x 42-es Tasco távcsővel szerelt
golyópuska és egy Franchi bock sörétes
puska, 12 kaliberű, egy elsőtűzbillentyűs,
sorrendváltós/tűzváltós, 2 éves, újszerű
állapotban eladó. Telefon: 06/57/456-281,
06/30/9735-714

12-es, pumpás Mosberg sörétes puska,
váltócsővel eladó. Telefon: 06/30/9350-648

Golyós vadászfegyver SAO .30-06
kompletten eladó. Telefon: 06/1/203-9351

KUTYA

Gházi-Kázmir kenneiben jagdterrier,
szálkásszőrű tacsó és labrador kölykök,
vadászó szülőktől, eladók. Cím: Endre Ká-
roly 7678 Husztót, Kossuth u. 5. Telefon:
06/72/498-683

Hannoveri véreb kölykök, három hóna-
posan, kiválóan dolgozó szülőktől eladók.
Telefon: 06/30/9930-412

Többszörös országos- és nemzetközi
győztes, kiváló szőrzettel, csontozattal és
munkaadottsággal rendelkező import
drótszőrű németvizsla kanjaimmal kedve-
ző feltételekkel fedeztetek. Kölykök kap-
hatók és igényesnek előjegyezhetők.
„Öregtemplomi” kennei. Érdeklődni: Libor
Lajos 6000 Kecskemét, Mátra u. 11.
06/76/499-702 este, 06/20/9216-686

Jagdterrier kölykök olta, féregtelenítve
eladók. Kalocsai István, 258-2897,
06/30/221-1130

Német import kantól és saját nevelésű
szukáktól zárt, Hege-Haus vérvonalú,
kölyköket ajánlunk. A szülők 6 generáció-
ra visszamenőleg displasia mentesek, –
tenyészkülföldi minősítéssel rendelke-
nek. Beau vagy Hege-Haus új import kan
fedeztetésre rendelkezésre áll. Cím: Eppel
János, 7143 Ócsény, Radnóti u. 13. Tele-
fon/fax: 06/74/496-608

Rendkívül ígéretes rövidszőrű németvizs-
la kölykök igényesnek előjegyezhetők.
Anyja: 2 x világgyőztes, 8 országban Nem-
zetközi Győztes. Apa: világ- és Európa-
győztes, mely kedvező feltételekkel fedez.
Mindkét szülő Internationale Champion is
és kiváló munkaadottsággal rendelke-
zik. Nagy István háromszoros „Aranyko-
szorús Mestertenyésztő”, Malomközi ken-
nel. Telefon: 06/30/9147-327

Vizslatanítást, munkavizsgára felkészí-
tést vállalok. Mikola Géza 06/96/339-157
Győrújfalun

Fiatalon, eredményesen! Vadászkutyák
képzése (fegyelmi, vadászati) képesség-
es munkavizsgára való felkészítése. Bara-
nyi Szabolcs, 06/30/9965-198

Vadászkutyák munkavizsgára, valamint
vizimunka versenyre való felkészítését vál-
lalok. Szénási János, 06/34/350-464

Kitűnő küllemű és munkateljesítményű
szálkásszőrű tacsók előjegyezhetők a
Von Alltenburger kenneiből. Marosmenti-
Rudifogó Miku Soma 2 x HPJ fiatal klub-
győztes, 2 x R. CAC, 5 x CAC, 2x CACIB,
2 x HFGY BOB D.K. Európa Kupa győz-
tes, tenyésztésre javasolt kannel fedezte-
tünk. Telefon: Szarka: 06/30/9619-481

Pointer kölykök aktív vadászó ÖTV-I.,
CACT-CACIT-III. díjas, HCH, BKHCH, ICH,
R.CACIAG többszörösen győztes szülőktől –
február végi elvitellel – a Pósteleki-
Fűrész Kenneiből eladók. Telefon:
06/60/452-430, 06/60/461-090 Baukóné
bronzkoszorus mestertenyésztő.

Bevadásztott fekete németvizsla és nő-
vendék vizslák, pointerok – törzskönyve-
sek – eladók. Érdeklődni: Kiss Tamás
5537 Zsadány, Lengyel F. u. 37. Telefon:
06/66/497-200 17 óráig, 06/66/497-183 17
óra után

ÁLLÁS

30 éves, nőtlen, diplomás férfi gondnoki
állást keres dunántúli, vagy észak-ma-
gyarországi vadásztársaságnál. Tovább-
képzés hosszú távú álláslehetőség esetén
megoldható. Telefon: 06/30/249-0881

A pacsai Vadásztársaság felvételt hirdet
az 1996. évi LV. számú törvényben előírt
középfokú végzettséget igénylő hivatásos
vadász állás betöltésére, nagyvadász terü-
letre. Alapfokú német nyelvtudás szüksé-
ges, szükség esetén szolgálati lakást biz-
tosítunk, (saját terepjáró előnyt jelent). Ér-
deklődni lehet: 06/93/354-178-as telefo-
non, vagy Pötréte, Vasút u. 2-es szám
alatti irodában.

VEGYES

Szőrmekikészítőnél, nyersbőrök kikészí-
tése, montírozás (varrással), Veszprém-
ben. Telefon: 06/88/424-815

Hőszigetelt, fűthető magasles eladó. Te-
lefon: 06/20/9886-206

Zalai, nagyvadás vadásztársaságnál lé-
vő tagságot, lakóhelyváltozás miatt el-
adom! Telefon: 06/30/9392-969

Területi tagságot vennék Komárom-
Esztergom, Fejér, Pest megyék területén.
Rózsa Tamás, 2045 Törökbálint, Erdő u. 1.
Telefon: 06/23/335-665, 06/20/335-9285

A Diana Vadász-Horgász Antikvárium
rég és új vadász- és horgász könyvek nagy vá-
lasztékával továbbra is minden érdeklődő
rendelkezésére áll. – Ha levelet ír, vagy te-
lefonál, könyvjegyzéket küldünk. 6900
Makó, Zrínyi u. 34. Telefon: 06/62/211-561,
06/62/213-680

Az állami vadászvizsga kidolgozott szó-
beli tételei (504 kérdés) megrendelhető a
06/75/313-271, 06/20/333-2834

Eredeti Diesel UAZ 469-es 1992-es ki-
adású, újszerű állapotban eladó. Telefon:
06/30/9407-837

Montírozott, hatalmas barnamedve-bőr
eladó! Cím és név a szerkesztőségben.

Infratávcsövek, infrasugárzók, lézer-
sugárzók, minitávcsövek eladók, meg-
rendelhetők. Telefon: 06/30/205-3714

Korondobó gépet hobbi és parours
kivitelben, összecsuksukható magaslese-
ket hordozható, kocsitűzős, valamint fa-
mászós kivitelben rendeljen az INTER-
MAS Kft-nél. szárnyas, szőrmés, befo-
gócsapdák minden méretben. Telefon:
06/66/321-151, fax: 06/66/441-029

Minden típusú terepjáró javítása 4 WD
Center. Telefon: 06/30/992-1684

Kapcsolatot keresek magyar vadá-
szokkal, csülkös vad vadászatára,
esetleg bérletreszedéssel, vadász-
terület átvételével vagy lelőési lista vá-
sárlással. A választ németül kérem. Jo-
achim Mölich, Fahrstr. 9, 56333 Win-
ningen, GERMANY Telefon: 0049-
2606-962360, Fax: 0049-2606-962361

Európai mércével

VADÁSZLAP: Sokan ismerik Önt, mégis kezdjük az interjút egy rövid életrajzzal.

PÁLVÖLGYI ZOLTÁN: – Budapesten születtem, Édesapám jogász, Édesanyám tanítónő. Tíz éves koromig Maglódon nevelkedtem, majd Budafokra költöztünk. Már a József Attila Gimnáziumba, német tagozatra jártam, amikor nyaranta – Édesapám és a MÉM akkori főosztályvezetője, Tóth Sándor révén – nyaranta a vaskői erdészetnél dolgoztam segéd munkásként. Akkor már tudtam, hogy erdész-vadász akarok lenni. Előfelvételiként lehúztam Szegeden egy évet a katonaságnál, majd a Soproni Erdészeti és Faipari Egyetem hallgatója lettem. 1982-ben végeztem, a diplomamunkám a magyar és az NDK szarvasgazdálkodásának összehasonlításáról készítettem magyar és német nyelven a drezdai erdészeti egyetem diplomázó-cseréjének keretében. Közvetlenül az államvizsga után kaptam egy nem akármilyen állásajánlatot Takács Lászlótól, a SEFAG vezérigazgatójától, aki a bizottság tagja volt. Ha van kedvem hozzá, lehetnék a nyugdíjba készülődő Páll Endre utódja.

Sokat nem gondolkodtam rajta, hogy igent mondjak, így aztán 1982 és 89 között a SEFAG vadászati csoportjánál voltam előadó.

VADÁSZLAP: Mit csinált a SEFAG-nál?

PÁLVÖLGYI ZOLTÁN: – Rengeteget tanultam az elődömtől, Bandi bácsitól és amikor elment nyugdíjba, részben rám maradt a vadászat szakmai irányítása. Sok új dolog kezdődött el akkortájt a gazdaságnál, például megszerveztük az éticsiga gyűjtését, ami négy hét alatt annyi bevételt hozott, mint az őzbak-vadásztatás. 1984-85-ben kezdtük el az élő szarvasok exportálását Új-Zélandra és kitanultuk az élővad befogadásának, szállításának legkülönbözőbb módjait. Erre az időre esett a zárttéri vadtartás kialakításának, kialakításának kezdete, a SEFAG építette meg az első szarvaskertet Rinyaszentkirályon. Az élővad befogásával egyidőben elértük, hogy sikerült visszaszorítani az állományt, a szarvasok nem okoztak nagyobb gondot az erdőművelésnek.

VADÁSZLAP: Hogy került a MAVAD-hoz?

PÁLVÖLGYI ZOLTÁN: – Helyettest kerestek a vadászati osztályon, akinek vannak vadászati kapcsolatai, van szakmai tapasztalata és beszél idegen nyelven.

A MAVAD Rt. nem csak a hazai piac vezető vállalkozása, hanem az európai vadászati és vadhús piacon is az egyik legrégebbi, ugyanakkor a legismertebb cége, amelynek az elmúlt évben szinte minden gazdasági mutatója javult... és a 42 éves vezérigazgató szerint a szakmai elképzelések megvalósításának idén nem lesz anyagi akadálya.

Jelentkeztem és először László Gábornak, majd dr. Palkovics Györgynek voltam a helyettese. 1997. július 1-étől lettem a részvénytársaság általános vezérigazgatóhelyettese és tavaly lettem vezérigazgató.

VADÁSZLAP: Elég sok minden megváltozott az elmúlt években a MAVAD-nál. Milyen esztendő tudnak maguk mögött?

PÁLVÖLGYI ZOLTÁN: – Mozgalmasat. Tavaly áprilisban a közgyűlésen zártkörűvé alakult a részvénytársaság, megszűnt az igazgatóság, véglegessé vált a szervezeti felépítésünk. Jelenleg három irodából – a vadászati-, a vadgazdálkodási és a kereskedelmi irodából – a főkönyvelőségből és öt – nem közvetlen irányítású – kft-ből, köztük a vecsési és az öreklaki vadfeldolgozó kft-ből áll a MAVAD Rt.. A koncepció lényege az volt, hogy egy olyan szakmai cég legyen, amely a nevünkben is megfogalmazódik ... azaz minden erőforrást a vadászatnak és a vadgazdálkodásnak rendeltünk alá. Ennek az ésszerűsítésnek meglelt az eredménye, 1998-ban 30 százalékkal javult a forgalmunk, és 1999-ben is hasonló eredményre számítottunk.

VADÁSZLAP: Tudom, hogy még nincs készen a tavalyi mérlegük, de nagyságrendileg azért lehet tudni az Rt. főbb mutatóit.

PÁLVÖLGYI ZOLTÁN: – A tervezett vadászati deviza-forgalmunk teljesült, meghaladja a 1,5 milliárd forintot. Az élőnyúl-exportunk tavaly 40 százalékkal növekedett, a bevétel elérte a fél milliárd forintot, ami a vadgazdáknak azt is jelzi, hogy kezd regenerálódni a hazai mezei nyúl állomány. Mindkét vadhús-feldolgozó jó évet zárt, forgalmuk meghaladta az 1 milliárd forintot és egyben mutatja a mintegy 25 százalékos értéknövekedést is. A pénzforgalmunk 3 milliárd forint feletti ... ez azt hiszem tükrözi üzleti tevékenységünk eredményességét, a MAVAD Rt. nagyságrendjét. A hazai piacon az utánunk következő két-három vadászati irodának annyi a forgalma, mint amit nálunk például egy-egy németes üzletkötő lebonyolít. A MAVAD-ot 1934-ben alapí-

tották és a háború után sokáig volt monopol-helyzetben. Az 1989-es változás, a konkurens cégek elszaporodása után néhány évig – azt hiszem – egy kicsit elbizonytalanodtunk, a több lábbon állás elve alapján olyasmivel is foglalkoztunk, amely nem tartozik kimondottan a vadászati irodák alaptevékenységei közé. 1997-től megtisztítottuk a profilunkat és úgy gondolom, hogy az ezredfordulót már új alapokon, a piacvezető céghez méltó feltételekkel kezdhettük el.

VADÁSZLAP: A piacvezetőnek könnyebb vagy nehezebb a helyzete?

PÁLVÖLGYI ZOLTÁN: – Is-is. Volt idő, amikor kimondottan zavarta a MAVAD-ot, hogy a tortát mások is szeletelgetik, amikor koppintgatták az ötleteinket, amikor mindenki úgy akart üzlethez jutni, hogy az árak alá ajánlott. Emlékszem, hiába hoztuk el közvetlenül a nyomdától a kijánló brossuránkat, mégis „ellopták” az ajánlatainkat, az árainkat. Én úgy érzem, ennek a periódusnak vége, ma már Dortmundban – szerintem Európa legjelentősebb kiállításán – én hordom körbe az ajánlatainkat tartalmazó kiadványunkat, ne kelljen senkinek más utakhoz folyamodnia. Aranyszabály, hogy a konkurenciával nem küzdeni, hanem együtt kell működni ... és szerintem a párbeszéd elkezdőtt.

VADÁSZLAP: Jó évet zártak 1999-ben, mire számít 2000-ben?

PÁLVÖLGYI ZOLTÁN: – Talán a leglényegesebb, hogy a MAVAD Rt. tőkeerős vállalkozás, így lehetősége van – a tulajdonosok egyetértésével – a támogatási-, illetve a szakmai programjainak a finanszírozására. Nem változtattunk azon, hogy mi bonyolítjuk le országosan a trófeabírálatok melletti számlázást és azon sem, hogy nálunk a belföldi partnerek mindennel fizethetnek: vadhússal, vadászati lehetőség felajánlásával, készpénzzel. Évente 60-70 millió forint az az összeg, amit a hitel-konstrukció fedezetére partnereinknek biztosítunk, ami jóval magasabb összeg, mint amire a minisztérium pályázatot ír ki. Ez az együttműködés-együttgondolkodás alapozta és alapozza meg a kölcsönös üzleti biztonságot.

VADÁSZLAP: Hogy áll a MAVAD Rt. apróvadgazdálkodási programja?

PÁLVÖLGYI ZOLTÁN: – Az apróvadgazdálkodási programunkat a minőségi változás/változtatás jegyében indítottuk el. Az a célunk, hogy minőségi, azaz sportosabb, jobban repülő madarakat tudjunk a vadászoknak kijánlani. A fácán-, és a vadkacsa-programunk keretében Franciaországból hoztunk be eredeti, géntiszta, kisebb testű torquatus (kínai örvös) fácánokat és szintén géntiszta tőkés récéket. Tavaly megtörtént a törzsesítés ... olyan fácánokat szeretnénk, amely a torquatus-nak és a mongolicus-nak a keveréke, mutató és igazi vadászmadár.

VADÁSZLAP: A kezdeti nehézségek ellenére, ma már az Interneten keresztül tartja a kapcsolatot a MAVAD Rt. a hazai és a bécsi irodájával, sőt a www.mavad.com web oldalon minden olyan információ megtalálható, amely egy magyarországi MAVAD vadászathoz szükséges.

PÁLVÖLGYI ZOLTÁN: – Tavaly több mint 30 millió forintot költöttünk a számítógép-parkunk megújítására, hogy a bécsi irodánkkal és az öt legnagyobb hazai irodánkkal gyors és közvetlen kapcsolatot tarthassunk. Jelenleg az internet kapcsolat kiépítése van folyamatban, hogy kialakulhasson e-mailen a saját hálózatunk. Ezzel párhuzamosan dolgozunk a web oldalunkon, hogy a világ minden tájáról könnyen hozzáférhető információt nyújtsunk a szolgáltatásainkról, a vadászható vadfajokról, a vadászati idényekről, arról, hogy hol, mikor, mire és mennyiért lehet Magyarországon rajtunk keresztül európai színvonalon vadászni.

Csekő Sándor

A Baranya megyei Vadgazdálkodási Tanács

A megyei vadgazdálkodási tanácsok közül talán a Baranya megyei az, amelyik a legtöbb munkát végezte az elmúlt években. Elsősorban a trófeabírálat, az üzemtervezés, valamint a megyei vadgazdálkodási körzetek minimum, maximum vadlétszám kialakításában próbálták segíteni a szakmai felügyeletet és a vadgazdákat. A tanács munkájáról Falk Konrád megyei vadászati felügyelőt kérdeztük.

– Szakmailag hogy állt fel a baranyai szervezet?

– A törvényt ugyan tíz fő delegálását írja elő, a miénk kilenc főből áll, de minden nagyobb szervezet képviselteti magát: az Agrárkamara, a Duna-Dráva Nemzeti Park, az Állami Erdészeti Szolgálat, a megyei vadászkamara, a védőegylet megyei szervezete, valamint a három nagy gazdálkodó cég a MEFA, a Bólyi-, és a Gemenc Rt. is.

– A baranyai tanács az egyetlen, amelyik a helyi területek adottságaihoz próbálta igazítani a trófeabírálatot, felosztotta a megyét körzetekre, az élőhelyet figyelembe véve. Ezzel nagyban segítette a trófeabírálat munkáját és a vadgazdákat.

– Az FVM a törvényi rendeletben csupán körzeteknek a keretét adta meg. Ezeknek a kereteknek a completebbé tételét elvégezte a tanács. Kidolgoztak egy, a helyi viszonyoknak megfelelő bírálati rendszert. Az új módszerben sokkal jobban érvényesülnek az élőhely nyújtotta lehetőségek, mind az őz, mind a szarvas vonatkozásában. Ezen kívül nagy segítségünkre voltak a körzeti

üzemtervek kialakításában, a maximum-minimum vadlétszám beállításában. Fontos volt, hogy az álláspontokat sikerült egyeztetni. A tanács nem külön vadgazdálkodási egységekben, hanem inkább körzetekben gondolkodott. A nagyobb körzeteknek határozták meg a létszámát, ezen belül mindegy, hogy melyik egységénél mennyi a törzsszállomány. Fontos volt továbbá, hogy a tanács kiállt a dámok mellett. Nem kezeltek tájidegen vadfajként. A nullára üzemtervezett dám az egyeztetések után 250-es törzsszállomány tartásánál állt meg. Így a három értékes populáció fennmaradhatott a megyében, Sellyén és Vajszlón viszont maguk a vadászok kérték a dámállomány főlészámolását, mert az itt élő értékes gímállománynak több területen is konkurensei lehetnek. Az elkészült üzemterv mellé ajánlasként készítette el a vadgazdálkodási tanács, az új állománykezelési és trófeabírálati módszert, elsősorban a gímpopuláció kezelésére. Ezek kidolgozásában a három nagy vadgazdálkodási egység, a MEFA, a Bólyi, a Gemenc Rt. mellett oroszánrészt vállalt a MEFA akkori vadászati felügyelője, Buzgó József is. Egyébként ezek az ajánlások átmene-tilig helyettesítik a körzetterveket is.

– Milyennek ítéli az elmúlt két év munkáját?

– Jónak, konstruktívnak, úgy érzem közös ügy érdekében dolgozik mindenki. Továbbra is számítunk a tanács munkájára, mert nagymértékben segíti munkánkat.

A. G.

HIMNUSZ

A Millenniumi Vadászati Bizottság pályázatot írt ki egy magyar vadászhimnusz szövegének elkészítésére. Szerintem nagyszerű dolog, amit „több javaslat” hatására írtak ki, csak ... és itt idézném id.Faller László (Szombathely) levelét, amelyet a VADÁSZ-LAP szerkesztőségéhez juttatott el.

Tisztelt Szerkesztőség!

Meglepődve olvastam a Vadászlap 2000 januári számában a Millenniumi Vadászati Bizottság által kiírt pályázatot a magyar vadászhimnusz elkészítésére.

Tisztelettel jelentem, hogy a magyar vadászoknak már van himnusza, természetesen énekelhető formában.

Ezt a vadászhimnuszt több ezer igaz magyar vadász nagyjainktól, Dr. Roth Gyula, Dr. Bencze Lajos, Dr. Firtás Oszkár professzor uraktól és elődeiktől, illetve utódaiktól tanulta meg a szakmával együtt – !!! – és éneklie az ünnepi alkalmakkor a mai napig áhitattal.

Nem értem, hogy a tisztelt Millenniumi Bizottságnak miért nem jó, ami jó volt Selmecbányán, ahol már 1780-ban vadászokat tanított Johann Adam Wentzel, Vadászerdön 1885-től, illetve Sopronban 1921-től.

Éppen a millennium alkalmából kellene felújítani, illetve ápolni, megtartani ezeréves vadászati kultúránkat, nem pedig valami újra váltani.

Vagy talán a magyar himnusz újra írására is hirdessünk pályázatot?!

A vadászhimnusz szövege:

**Vadász vagyok
Király az én apám
Vadászgatok királyi birtokán
Nincs egyebem, fegyverem, golyóm, s lovam
Lányok előtt mégis ez jelszavam:**

**Ha csókjaim feledve a messi távolból
Emlékezz olykor-olykor
Hű vadászodra**

refrén

Lehet, hogy az MVB-nek nem fog tetszeni, sőt id. Faller László sem fog velem egyetérteni, de szerintem a magyar vadászoknak, a magyar vadászati kultúrának manapság nem himnuszra lenne szüksége ... a szöveg 350 ezer forint, a zene – ki tudja mennyi? ... hanem egy olyan jó kedvű, vidám dalra, nótára, slágerre ... amelyet a terítéknél mindenhol-mindenki el tudna énekelni – ha egyáltalán a magyar vadászoknak az elkövetkező években a teríték láttán lesz még kedvük énekelni.

-dor

10% KEDVEZMÉNY A VKE TAGJAINAK

SZERKESZTŐSÉGÜNK AJÁNLATA:

Concerto-Boldog kőrtgyűttes „Vadászzene” CD	1890 Ft
A természet közelről videokazetta	2350 Ft
Arany János versei Miklósovits László rajzaival	1500 Ft
A vadászati ismeretek kézikönyve (4 kötet)	4900 Ft
dr. Ádámfi Tamás: Vadászati bibliográfia	750 Ft
Békés Sándor: Puskával, tollal	1800 Ft
dr. Bod Lajos: A somogyi szarvas	3000 Ft
Gyenes István: Megszállottan	250 Ft
Gyenes István: Öröklés	300 Ft
Dúcz László: Harmatcseppek	690 Ft
dr. Faragó István: Kápolna a hegytetőn	590 Ft
Hangay György: Ahol még kék az ég	1600 Ft
Hangay György: Tábortüzek a dél keresztje alatt	1800 Ft
Hangay György: Kuszakusz kókusszal	1700 Ft
Hubert G. Wells: A Tsavói emberevők és egyéb történetek	2600 Ft
J. S. Bolen: Bennünk élő istennők	780 Ft
Jurán Vidor: Szepességi vadászhistória	1500 Ft
Kászoni Zoltán: Az a medvés, pisztrángos csodálatos Erdély	2000 Ft
Kovács László: Vadász velem	1800 Ft
dr. Kőhalmi Tamás: Korbecslés	900 Ft

Lovász Sándor: A vadászat lázában	450 Ft
Merán Fülöp: El nem múlt ünnepek	1800 Ft
Nemzetközi vadászfőnök oktatási program	1000 Ft
Rhedey Antal: Agancsok a horizonton	1800 Ft
Satzger László: Ahol a jávorok járnak	1800 Ft
Szálkeresztben	1800 Ft
dr. Sárly Gyula: Az erdőről és az eltűnt időről	1800 Ft
Schmidt Egon: Távcsovel a nyakamban	1600 Ft
Sterbetz István: Trófeákkal beszélgetek	1800 Ft
Szabó Péter: Különös vadászat	850 Ft
Szörényi Zoltán: Vadász-horgász kalandok Mongóliában	1850 Ft
Ugray Tamás: Vadászpuskával a világ tetején	1800 Ft
Ugray Tamás: Puskával a csúcsokon	1750 Ft
Vadászati lexikon	6500 Ft
Vadász Könyvklub 1993–1999	1600 Ft
Végh Endre: Murphy és a beteg vadász	650 Ft
Wentzely Dénes: Üzen az erdő	550 Ft
Videcz Ferenc: Vadász voltam egykoron	1900 Ft
dr. Zoltán János: Legenda és valóság	2000 Ft

Telefon: 06-60/327-280 Fax: 06-1/331-4368

VADLEXIKON

A FOGOLY

(PERDIX PERDIX)

A fogoly a tyúkkalkatúakhoz (galiformes) tartozó fácánfélék (Phasianidae) közismert képviselője. A népi nevén szürke fogolynak is említik, a tengerentúlon azonban magyar fogoly a neve, mert a múlt században hazánkba telepítették be, s kedvező feltételeket találva elszaporodott.

A fogoly egész Európában elterjedt, de hiányzik a Skandináv-államok északi részéről, Dél-Spanyol- és Görögországból, Korzika és Szardínia szigetéről. Hét alfaja ismert, állománya legnagyobb Közép-Európában. A kakas és a tyúk olykor megtevesztésig hasonlít egymásra és többnyire közvetlen közlelől lehet különbséget tenni köztük. Színük szürkés, az arcon és torokon rozsdabarna, a felsőtestük feketés és vörös harántcsíkokkal mintázott. A kakasokra jellemző a mellközépen viselt barna, patkóolt, de ez idősebb tyúkokon is látható. A szélső farktollak vörösek, a középsők szürkésbarna árnyalatúak. A tyúk színezete halványabb. A kifejlett madár hossza 30-33, szárnyfesztávolsága 46-50, szárnyhossza 12-16,3 centiméter, súlya 330-350 gramm. Kedveli a mezsgyeszéleket, az árok- és csatornapartokat, a mezőgazdasági kultúrákat, főleg ezeknek a széleit, a búzavetéseket, herést, lucernást. Az utóbbiakban a gépi kaszálás jelent veszélyt számukra. Csapatban élő monogám madár. A csapat február végén párokra szakad. A szülői megható gondoskodás példája, ahogy a tyúk, de a kakas is, a közelgő ember figyelmét próbálja elterelni a fészektől. Fel-felrebben, lebukik, egy-egy pillanatra eltűnik, azért, hogy magára hívja az ember, illetve a ragadozók figyelmét, és a fészektől lehetőleg messzebbre csalja. Rejtőszíne miatt a fészken ülő szülőket nehéz észrevenni, csibéiket nagy odaadással és szeretettel együtt nevelik.

A mezőgazdaságban rendkívül hasznos madár a fogoly, mert táplálékát fiatal kortól a rovarok, főleg az ízeltlábúak ké-

pezik, csak fokozatosan térnek át a növényi táplálékra. Gyommagvak, a természetben növények magvai, zöld növényi részek adják étrendjüket. Kiterjedt gyom- és rovarirtás során nem jutnak elegendő táplálékhoz, s ilyenkor kénytelenek a megszokott környezetből – amelyet egyébként nem szívesen hagynak el – elvándorolni. Télen, magas hótakaró esetén feltétlenül indokolt a takarmány kihegyezése a területre. Állandó madár, csak huzamosabb veszélyeztetettség és szélsőséges viszonyok miatt hagyja el megszokott területét. A zúzójában mindig megtalálhatók az apró kavicszemek.

A természetben szaporodása a párválasztással, majd a fészkelőhely gondos kiválasztásával kezdődik. Kezdetleges fészket mindig a földre rakja, növényzet közé rejt, részben fűszálakkal, levelekkel be is takarja, kibéleli. Szolid dűrgés közepett, a pázás után a tyúk a fészkeire ül, s mintegy 8-16, oly-

kor 20 egyszínű, olajbarna tojást rak. A tojásrakás napokig is eltart. A költési idő 23-25 nap. A tojásokat csak a tyúk üli, de a kakas mindig a közelben őrködik. Az első tojás megpattanásától kezdve 16-20 órán belül minden csibe kikel. A csibék kelésének idején a kakas mindig a fészkek közelében tartózkodik, védve azokat, s ha már mindannyian kikeltek, a tyúkkal együtt kel útra a család, amely-

nek vezetésében, védelmezésében a kakas kiveszi részét. A csibék azonnal és önállóan kezdik az állati eredetű táplálékot keresni. Kéthetes korukban már repülnek, másfél hónaposan már teljesen önállóan mozognak, de még mindig a kakas, s főleg a tyúk közelében tartózkodnak, hozzájuk futnak veszély esetén.

A fogoly védelemre szorul, mert a nagytáblás mezőgazdaságban a gyomos mezsgyék, parlagterületek és kaszátlan szegélyek megszüntetésével életterük állandóan szűkül. Elenségei a szarka, szürke- és vetési varjú, s a szörmes ragadozók, elsősorban a róka. Ez utóbbiakat – a fogolyállomány szaporítása céljából – indokolt erőteljesen szabályozni.

Jó kutyával a keresővadászata a legszebbek közé tartozik. Állománya – amely jó, ha 60-80 ezerre tehető – sajnos apadóban van. Ezt igyekeznek gátolni az ország különböző területein indított fogolyprogramok. A szakemberek a jövő apróvadfa-jának tartják, mert a privatizáció során csökkennek a táblanagyságok, változatosabbak a természetben növényfajok és csökken a vegyszerfelhasználás, azaz mindazon kedvezőtlen élőhelyi hatás, amelyek a hazai fogolyállomány drasztikus csökkenését okozta. Természetesen a tapasztalható, kétségkívül kedvező élőhelyi változások csak hosszú távon hozhatnak eredményeket.

Kászoni Zoltán

ILLUSZTRÁCIÓ: MESZLÉNYI ATTILA

Bélyegsarok

26

A macskamedve a Himalája környékén őshonos. Kína délnyugati területein, Tibet erdeiben lelhető a bambuszmedve avagy panda. Közép- és Dél-Ázsia lakója az örvösmedve. Az Északi sarkkör világában őshonos a jegesmedve. Végeztül az Európában elterjedt, kíváncsú vadásztrófeaként, címerállatként kedvelt barnamedve képe rajzolódik ki a „Mosómedvék és medvefélék” című, Gál Ferenc tervezte, öt értékből álló, népszerű bélyegsorozaton, mely 1977-ben került kiadásra.

A SAKÁL NAPJA

A jövevényfajok túlzott elszaporodása egyre több gondot okoz a vadgazdáknak a déli megyékben. Még abban az esetben is igaz ez, ha némelyik ragadozó, mint az aranyakál egész évben, korlátozás nélkül vadászható faj. A gondok kísértetiesen hasonlítanak a róka túlszaporodásához. Az aranyakált – ugyanúgy

száma is mutatja. Ez nem a véletlen műve, hiszen a Dráva ártéri területei megfelelő búvóhelyet biztosítanak, ugyanakkor az itt élő kiváló vadállomány gondtalan táplálékszerzést nyújt. Az első aranyakált 1994-ben látták a sellyei erdészet körösnypusztai területén, amit még abban az évben sikerült is terítékre hozni.

ló fiatal példányokat lőttek, míg a dél-barányai területeken a kapitális példányok sem ritkák. Tovább vizsgálva a terítékadatok, valószínűleg a Sellye környéki erdők lehetnek a gócpontjai az aranyakál megtelepedésének. Az üzemi területen 1994 óta közel ötvenet ejtettek és ezek legtöbbje kifejlett példány volt. A terjeszkedés valószínűleg a Marócsa, Körösnypusztá, Endrőc falvak erdeiből indult. Ettől nyugatra, Dél-Somogyban, a csalládtól elszakadt fiatal, kóborló, helykereső példányok a jellemzőek. Sajnos Sellyétől északra is egyre többször hallani az aranyakál előfordulásáról. Ez sem véletlen, hiszen a Szigetvár, Szentlőrinc, Magyarmecske közötti területek Baranya megye, de talán a Dunántúl legjobb őzes területei közé sorolhatók. Ezeken a részekben az aranyakál megjelenése különösen nagy gondot jelent. Az elkövetkezendő években az itt vadászó hivatásos és sportvadászoknak egyik fontos feladata lesz az értékes őzállomány megvédelmezése az aranyakáltól. A sakál vadászata nagyon nehéz, a vadász csupán a szerencséjében bízhat. A dögtérre való bevetés is csak ritkán vezet eredményre. Néha elfoglal ugyan egy-egy borzvárat, de csak rövid ideig tartózkodik benne. Leginkább nádfoltokba, kisebb erdőfoltok horhóiba húzódik. Az eddigi tapasztalatok szerint a legeredményesebb vadászati módja a hajtás. A sellyei területen a sakálok 70 százalékát vaddisznóhajtásban ejtették el. A jövőben bizonyára egyre többször olvashatunk majd az aranyakál kártételeiről. Ezek a hírek ma is a jó őzes területek környékéről érkeznek. Bizonyos, hogy az új jövevény helyet követel magának a magyar faunában. A kérdések csupán azok, hogy mekkora területen, milyen számban és milyen áron tartjuk...

Agyaki Gábor

Egy „személyzeti” disznóhajtás terítéke

mint a rókát – a vadászok nem képesek csupán fegyverrel kordában tartani. A sakál leginkább egyedül, de ha a szükség úgy hozza, falkában is vadászik, mert gyorsan alkalmazkodik a környezet változásaihoz. Nálunk természetes ellensége nincs, és mint a tápláléklánc csúcsán álló vadfaj, gond nélkül felneveli éves szaporulatát. A sakál alkonyattal indul vadászni, de a hajnal ébredő fényei már a búvóhelyén találják. Természetesen vannak kivételes napok is, mert a sakál, mint minden ragadozó, néha el-el marad sütkérezni, bundáját szárítgatni a felkelő nap sugaraiban. Terjeszkedése az utóbbi években Magyarország területén felgyorsult. Újabb és újabb területeket hódít meg a vadászok és a vadgazdák nem kis bánatára. A sakál elszaporodása a vadban bővelkedő területeken a leglátványosabb. Ezen belül is a kiváló őzes területeken okozza a legnagyobb gondot. Ahol megtelepszik, rövid időn belül szinte teljesen felszámolja az őzállományt, de a szarvasborjakban és a vadmalacokban is jelentős a kártétele. A megfigyelések szerint Magyarországra Horvátországból vándorolt be. A legmagasabb állománysűrűség Dél-Baranyában és Dél-Somogyban található, mint azt a látott és a terítékre hozottak

Az azóta eltelt hat évben az állomány a sokszorosára szaporodott, sőt tovább terjeszkedett a Dráva vonalát követve keletről, nyugati irányba. Dél-Somogyban 1995-ben látták az első Drávatamási környékén, és rövidesen sikerült is elejteni. A hivatásos vadászok elmondása szerint a darányi területen elsősorban kóbor-

A SAKÁL EURÓPÁBAN

Lapunk már többször is foglalkozott az aransakál európai elterjedésével. Több európai tekintélyes vadászlap, így a Wild und Hund, de más német, osztrák és francia vadászlap is többször írt a sakálról, nem mint vadász-, vagy ökológiai problémáról, hanem a faj terjeszkedéséről. A szaklapok jelezték, hogy a sakál egyre nagyobb számban „szerepel” a közép és kelet-európai hajtóvadászatokon, és a területet járó vadászok szeme előtt is. Jellemző az osztrák, szlovák, szlovén cseh és

ború dúlt). Így a faj szinte háboríthatatlanul elszaporodott és terjeszkedett északra, majd Közép- és Nyugat-Európa felé. Igaz, Romániában, Kelet-Ukrajnában és a Moldáv Köztársaságban az ősi ellenség, a farkas mindig megtizedelte sorait, de ez nem változtatott a sakál folyamatos és állandó európai terjeszkedésén, mert jutott belőlük zsákmányként az ordásoknak is, de maradt belőlük bőven, mert a számuk pótlódott a Balkánról.

szok nem jelentik be azokat az egyesületekben, de a sakálbundák, vagy sakálbundabélések számának növekedéséről a szűcsök mindennél jobb adatokkal rendelkeznek. A Romániával szomszédos Bulgáriában, 1985-ben 5583 (!) sakált lőttek. Ezt követően be is tiltották ideiglenesen a faj vadászatát 3 évre. 1990 óta újból vadászható a sakál, mert számszerű túlszaporodása vitathatatlanul vált. A Kaukázusban (ez második számú forrás Európára nézve) Grúziában 1980-ban 19000 sakál elejtését rögzítették az erdészeti és vadászati szervek, de a faj jelen van szép számban a többi szomszédos országban is, így Dagesztánban, Oszétföldön, Örményországban, sőt északabbra, a Kalmük sztyeppékben is, a Volga mentén. Ohazája, Kiszia és az arab országok felől a Kaukázuson keresztül, valamint a Balkánról, Dél-Ukrajnából a sakál-állomány szaporodása a faj állandó európai terjeszkedését váltotta ki. Ma már nyugati (német, francia, osztrák, olasz) vadbiológusok, de az ottani vadászok is újabb és újabb előfordulásáról, megjelenéséről számolnak be, Európa olyan vidékeiről is, ahol ezelőtt egy-két évtizeddel még soha sem találkoztak sakállal (Bajorország, Saarvidék, Porosz-alföld, Észak-Lengyelország, Finn- és Svédország, Olaszországban a Pó-vidéke és Dél-Tirol).

Milyen sors vár a sakálra új évszázadunkban Nyugat-Európában? A kérdés jogos. Vajon tovább terjed-e, okozhat-e majd veszélyt ott (de a Kárpát-medencében is) a vadállományban, vagy a vadállományának részévé válik, vagy csak szanitéc szerepe lesz? Ezek ma még jószerint találos kérdések. Talán a C.I.C. valamelyik albizottságának feladata lehetne, hogy az európai tagországok statisztikája, adatai alapján felmérést készítsenek az aransakál egész európai jelenlétéről s terjeszkedési tendenciájáról. Bizonyára ez a csúcstervező döntene arról is, hogy a tagállamok számlálása és jelentései alapján, melyik országban volna a faj vadászható, és netán hol kellene időszakos védelem alá helyezni a sakált. A hazai vadászati jogszabályunk szerint az aransakál egész évben elejthető jövevény vadfaj, amelynek terjeszkedése, meglepedése nem kívánatos.

Kászoni Zoltán

Jung Jenő fővadász szerint a sakál-dublé, azért mégiscsak más...

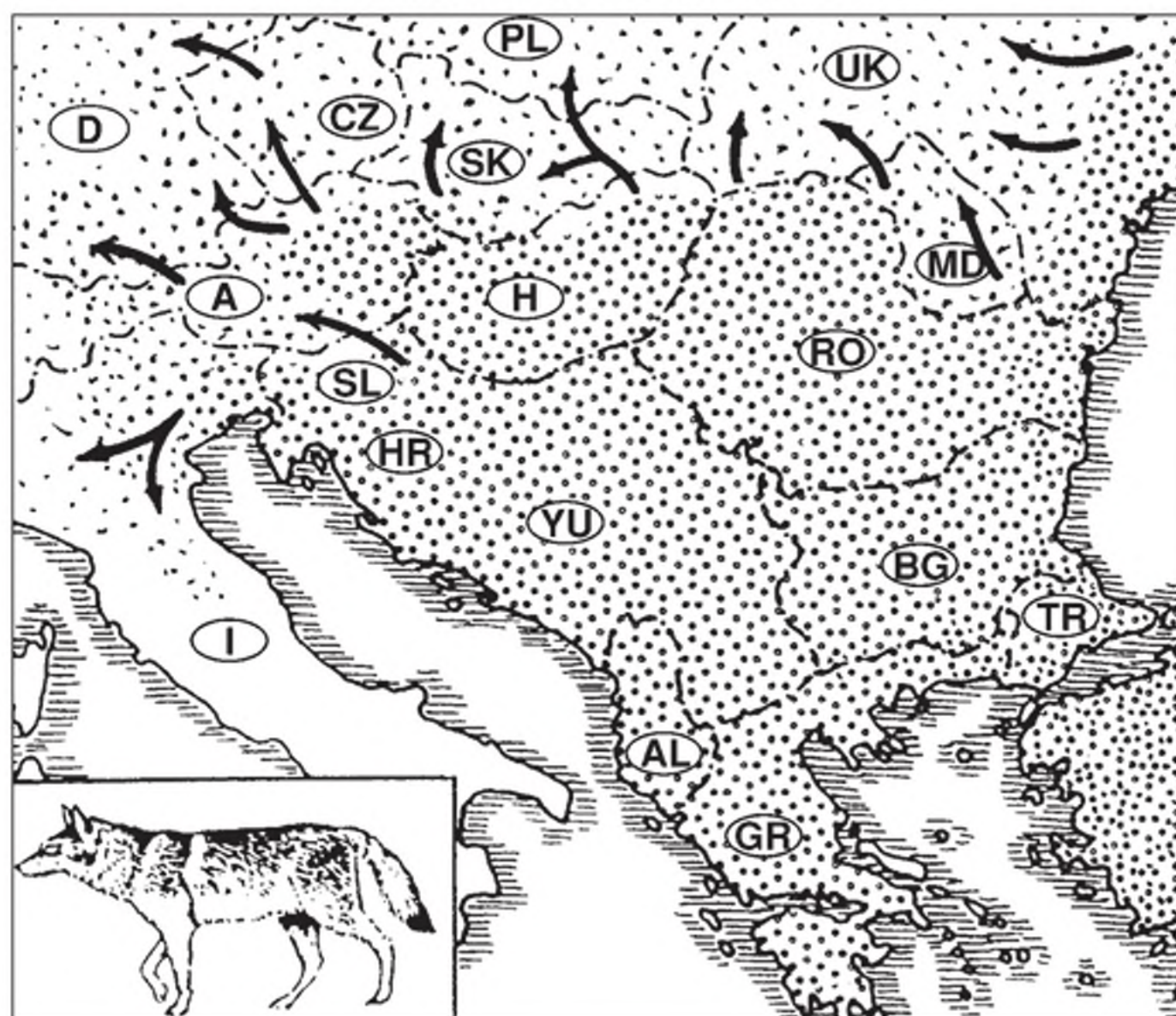
német vadászterületekre is. A sakálnak, egy – a balkáni gerléhez hasonló – európai terjeszkedéséről beszélhetünk. Félelemről, aggodalomról egyelőre nincsen szó, hiszen a faj terjedése Nyugat és Közép-Európában a közelmúltban csak szörvénys volt, ritkán került puszkavégre. Kivétel a Balkán-félsziget és a Dunától északra elterülő, a folyamattal határos országok, ahol a sakálók száma már egyre növekvő, s ma már a vadászok sem tévesztik össze kóbor ebbel, farkassal.

Görögországi adatok szerint a XII–XIII. században a Balkán-félsziget déli részén és az akkori Macedóniában, s a szkipetárok földjén – az áthozsi szerint – feljegyzések, amelyek szerzői az ottani pópák voltak „a sakál dézsmálja a juhok és a kecskéket, nagy károkat okozva a legeltető parasztnak”. A sakál, innen, Macedónián keresztül terjedve északi irányba, a XIV és XV. században a mai Bulgária és Szerbia területén már mindenütt honos volt. Nemsokára a román vajdaságokban, Munténia, Olténia, Dél-Moldva és a Duna-Fekete-tenger közt elterülő Dobrudzsában is otthonosan érezte magát, ahol a parasztnak és a kevés számú vadász régen „nádi farkasnak” (lup de stuif-nak) nevezték, akárcsak nálunk a régi, falun élő öregek, az Alföldön. A sakál szerepe régen a területeket tisztogatta mindig az esetleg elhullott, beteg állatok maradványaitól. A farkassal ellentétben, a sakál megelégszik döggel, elhullott állatok tetemével is, csak ezek hiányában vállal Európában zsákmányszerző szerepet. Márpedig a Balkánon és a Kárpát-medencében, de Ukrajnában és Dél-Lengyelországban, Szlovákiában is, a domb- és hegyvidéki külterjes pásztorkodás elmaradhatatlan velejárója a beteg, az elhullott juh, kecske, szarvasmarha, ló, bivaly teteme.

A XX. század elején Közép- és Kelet-Európában már mindenütt felbukkant, s mára már évenként minden Kárpát-medencei országban elejtenek belőlük a vadászok. Igaz, ezekről ritkán szól a fuma, mert a farkas tiltott állat a washingtoni egyezmény szerint, s a sakál elejtői többnyire félnek, nehogy azt a hivatalos szervek farkasnak nyilvánítsák, amely súlyos következményekkel járna. A sakál expanziója Közép-Európa felé nagy lökést kapott a második világháború alatti években, de a későbbi években is (1940–1950), amikor szinte nem volt aktív vadászélet, se nálunk, se Közép- és Kelet-Európában, de még a balkáni-országokban sem, (Görögországban ekkor még ráadásul heves polgárhá-

A Román Vadászszövetség szaklapja (Vinatorul si Pescarul sportiv) nemrég sakálkonferenciát rendezett a faj jelenlétét és vadászatát illetően. Az eredmény: a „nádi farkas” ma már nem az, aminek régen hibásan vélték, hanem aransakál, és a fajból évente több tucatot ejtenek el szerte az országban, de főleg Dobrudzsában, a Duna-delta és az Al-Duna vidékén, Olténia, Havasalföld déli részén, Észak-Moldáviában és Erdélyben. Pontos nyilvántartás nincs az elejtett példányokról, mert a vadá-

A SAKÁL TERJEDÉSÉNEK IRÁNYA

(A WILD UND HUND NYOMÁN)

Hyde Park avagy a SZÓKIMONDÓ

Lehet, hogy éretlen és elvetendő az ötlet – majd kiderül a folytatásban – a Magyar VADÁSZLAP szerkesztősége szókimondó lehetőséget kínál Olvasóinak és minden vadásznak, azaz ingyen és bérmentve megnyitja Hyde Park rovatát.

Nem ígérjük, hogy a durva formában előadott, a közérköcsöt sértő véleményeknek is helyt adunk. Azt sem ígérjük, hogy nem vesszük figyelembe a személyiségi jogokat. De azt ígérjük, hogy közöljük azokat a véleményeket, álláspontokat, sérelmeket és javaslatokat... és mindent, ami a magyar vadászokra, szervezeteikre, a vadászatra és vadgazdálkodásra jellemző.

Es még egy talán fontossá válható szolgáltatás: azokat a leveleket, e-maileket, amelyeket valamilyen oknál fogva esetleg nem tudnánk a lap hasábjain közzétenni, szentül megígérjük, hogy továbbítjuk a címzetteknek. Azt hisszük, hogy ez sem lesz semmi.

Írjanak hát leveleket és e-maileket, mert névvel vagy név nélkül is csak a hozzánk írásban(!) eljuttatott anyagokkal tudunk érdemben foglalkozni.

Levélcímünk: Magyar VADÁSZLAP 1245 Budapest Pf.:1209

E-mail címünk:

vke.vadaszlap@mail.mata.hu

A borítékra vagy a tárgy megjelölésére kérjük írják rá a rovatcímet: SZÓKIMONDÓ.

(Csak zárójelben: ügyvédünk már van, aki a sajtóperekben képviselni fogja a kiadót és a szerkesztőséget.)

csekő

Vad-karácsony Pest megyében

A VKE Matula programjának tavalyi évzáró rendezvénye Cegléden volt. Az elmúlt év a gasztronómia és borturizmus éve is volt, ezért a rendezvényünket a ceglédi Károlyi Mihály Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakközépiskolával közösen rendeztük. Mint mindig most is nagy segítségünkre volt a ceglédi vadászklub kétnaposra sikerült a jeles esemény. December 20. a munka napja volt. Reggel gyülekeztünk a ceglédi Bedei csata emlékműnél. Két tanár vezetésével harminc diák a környező vadászárságok tagjai – és az idén először – a helyi médiák hirdetésére olyanok is eljöttek, akik nem vadászok vagy diákok voltak, hanem pusztán a kíváncsiság hozta ki őket, hogy meggyőződhesenek róla, miért jöttünk össze. Hajdú László a Dél-Pest Megyei Mezőgazdasági Rt. vadászati ágazatának vezetője tartott egy rövid ismertetőt. Akik először voltak vadatetésen, láthatták, hogy az őz örömeiben ugyan nem borult össze a vaddisznóval, nem díszítettek fenyőfát, de bizonyára hálásak voltak azért, hogy aznap minden állat dupla adagot is bekebelezhetett az etetőkből, amelyet mi a vadkarácsony alkalmával dugig feltöltöttünk. Gyönyörű, igazi havas téli időben indultunk el terepjárókkal. A traktor pótkocsija tele volt kukoricás zsákokkal, lucemabálák-

kal, amelyeken vidám gyerekek ültek. Több etetőt is felkerestünk és feltöltöttük takarmánnyal, útközben tömérdek nyúlal, fácánal és őzrel is találkozunk, „akik” szinte alig várták, hogy a havas-jeges környezetben elfogyaszthassák karácsonyi ajándékunkat. Azt hiszem újfent sikerült tudatosítani a közvéleményben, hogy a vadászban ne csak a „puskás” embert lássák. A természetnek és a benne élő vadnak tisztelet jár, amelyet mi vadászok, nem tévesztünk szem elől soha.

Másnap már a karácsonyi ünnepekre való felkészülés és az elmúlt év vadászatainak az ünneplése is volt. A Károlyi Mihály Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakközépiskola diákjainak, erre a napra hirdettük meg az első Ceglédi Vadászati Gasztronómiai Diák Fesztivált és Versenyt. A környező vadászárságok – Ceglédi Széchenyi Zsigmond Vt., Ceglédi Nagyszéki Vt., Ceglédberceli Turul Vt., Dél-Pest Megyei Mezőgazdasági Rt. vadászati ágazata – adták az ételek elkészítéséhez a vadhúst. Az ételeket az iskola diákcsoportai versenyszerűen készítették el, amelyeket a meghívott vendégek, a helyi önkormányzati képviselők, az iskola tanárai és mi vadászok zsűriztünk. Minden csapat kapott oklevelet, jutalomkönyvet. Azért a menüt érdemes felsorol-

ni, hogy láthassuk, hogy ezek a diákok milyen komolyan vették a versenyt: fűcsónakos újházi módra, rántott palacsinta csiki mártással, nyúl vadasan, zsemlegombóccal, tűzdelt őz párizsi körettel, burgundi mártás, camberland mártás sajttal és gyümölcstál. Gyönyörű volt a terítés, például a felszolgálás, amelyeket külön díjaztunk. Az ételek felszolgálása között Ungvári László és a ceglédi Borrend tagjai mintegy hat fajta bort ajánlottak, mindig az ételekhez leginkább illőt. Bemutatták a borkóstolás kulturált módját, minden borból hallottunk termelési, kezelési és szakértői tájékoztatást. Végül is a meghirdetett versenyben a ceglédi vadászok borát, a Megyeri fivérek 1999-es évjáratú Cserszegi fűszere nyerte. A fesztivál ünnepi hangulatát emelte még az abonyi Bihari János Zeneiskola Vadászokért Együttesének műsora, Csáky Kálmán vezetésével, akik a teríték tiszteletére gyönyörűen fújták a vadászoktöket. Dicséret illeti a helyi iskola diákjainak kulturális műsorát, amelyet a Vadászlap múlt évi karácsonyi mellékleteinek díjnyertes műveiből állítottak össze.

A színvonalas műsor, a jó étel és ital után már csak a kötetlen baráti beszélgetés maradt hátra a meghívott vendégek és a vendéglátó vadászok között. A rendezvény szoros kapcsolatba hozta az elmúlt év gasztronómiai, borkultúra és általában az asztali örömei célkitűzéseivel, amely a magyar vadászat és vadászati kultúra, valamint a hazai konyhaművészet vadételekre épülő történelmi hagyományainak felkutatását, felújítását és látványos népszerűsítését szolgálják.

A város vezetői és a közvélemény visszhangját értékelve azt hiszem megint egy lépéssel előbbre jutottunk. Nevezetesen abban, hogy felhívjuk mindenki figyelmét a vadászok kultúrájára, etikus viselkedésének a népszerűsítésére. Nálunk sikerült hagyományt teremteni, jó volna hasonlókról hallani más megyék ünnepeiről is.

Mészáros Iván alelnök
VKE oktatási és ifjúsági ügyvivő

VILÁG-ÖKÖRSÉG

TÜSKE

Ha ma Magyarországon megkérdeznék, hol élnek a legértékesebb állatok, még szakirányú felsőfokú végzettséggel is akkorát bukna minden válaszadó, mint egy ólajtő. Nem hiszem, hogy akadna épeszű, aki épenséggel a Népligetre, a „zöld sasok fészkelőhelyére”, vagy netán az FVM gödi továbbképző „rezervátumára” gondolna. A saját szemünkkel olvashatjuk ugyanis, hogy a Fradi pályaparkosítására és a Kék Duna fantázia nevű továbbképző központ élőhely fejlesztésére, potom 53,8 millió forint hálapénzzel szándékozik főnökét meglepni a környezetvédelmi miniszter. Sikerült, az nem vitatható, még akkor is, ha ezt pályázati úton, tanult bizottság ál-

tal elbírálvá követték el. Továbbá: ha úgy vesszük, a hülyének is megéri a pillszentlászlói foci-pályája építése azt a néhány milliót, de még a bőregerek templomba való ki-bejárását is csak rongyos milliókért lehet biztosítani, Mr. Batmannek. Értjük meg végre, olcsóbban egyszerűen nem megy... Néhány rosszindulatú, és ezért pocskolás ellenes sajtómágus ennek kapcsán szívárogtatta ki, hogy volt kitől tanulni, mert elődje is adott a Fradinak 39 milliót lazán, környezetvédelmileg. Ez persze a szinte rögvest ellopandó vodka-gyár 80 milliójához képest csak nudli, mert a felét sem érte el. Ez az ő Baja. A miénk viszont az, hogy mindezeket nem büntetik.

Azt még nem lehet tudni, hogy ezt a monumentális fást ki fogja végezni. Rögvest arra gondolok, hogy egyetlen hektár erdőtelepítést mindössze 120 ezer forinttal „vidékfejlesztik”, ahol pedig minimálisan 3000 csemete kerül a földre. Biológiai szükségként hasít belém a gondolat: Jesszusom: mekkora lehet a Népliget? Legalább 300 hektárnak felel meg, ezért egyes szakértők szerint akár önálló vadászterület is lehetne. Persze különleges rendeltetésű. Azért egészen különleges, mert ilyen drága gypes-cserjés betondzsungel a világon sehol sincsen, esetleg még a világörökség része is lehetne.

Mindezekkel szemben az egész ország nép-nemzeti vad-

gazdálkodásának fejlesztésére – és korántsem a természetvédelmi alaptól, hanem a vadászok befizetett pénzéből – évente úgy 20-30 milliót lehet óriási hókusz-pókusszal pályázni. Pedig ebből talán még jönne is valami, a madár-füttön kívül. Még nem késő, tanuljunk meg focizni, mert egy foci-pályának látszó vadföld zöltsége jóval ökonomikusabb. Rugdólódunk, mert csak erre adnak, és nem jár érte semmiféle büntetés, ami manapság a legfontosabb. Egy jól irányzott rúgás mindig döntőbb, mint bármilyen észérv.

Itt már régen nem számítanak az észérvek. Hinni kell. Mindent, még azt is, hogy a cigányréce rögeszmei értéke potom 50.000 forint, áfá-val együtt.

H.Zs.

MILLENNIUMI EMLÉKÜLÉS a Magyar Tudományos Akadémián

Amióta a Magyar Tudományos Akadémia létezik, még soha nem hangzottak el dísztermében a vadásatról, a vadgazdálkodásról szóló előadások ... egészen 2000. január 20-áig, amikor a Millenniumi Vadászati Bizottság és az MTA agrártudományok osztálya által rendezett emlékülésen szinte semmi másról nem esett szó, csak a magyar vadásatról-vadgazdálkodásról.

Glatz Ferenc az MTA elnöke lemondta külföldi programját, hogy személyes jelenlétével adjon súlyt az emlékülésnek és egy nagyon emberi köszöntővel kívánt minden jót a jelenlévőknek és rajtuk keresztül minden vadásznak.

Kedves Barátaim!

A vadász gondolkodásában mindig jelen volt a kor természettudományos ismeretanyaga, tudománya. Az eszközök a kor technikai fejlettségének mutatói. Az első bunkók, kőbalták, lándzsák csiszolása, pattintása az őskori ember technikai civilizációjának tárgyasulása. Az első íjak, a nyílpuska, majd a tüzfegyverek működése fizikai, kémiai, ballisztikai, biológiai ismereteket követelt. Szükség volt a vad életmódjának, anatómiájának megismerésére, majd korunkban a vadgazdálkodás kifejlesztésére. Nem is szólva az erdők, mezők, az időjárás beható tanulmányozásáról. A vadászat nem csupán a vad lelövését jelentette, ahogy a közvélemény azt gondolta. A vadászat széles természetismereti anyagon alapul. A vadász sok ismerettel – nem csak lőszerszámmal – felfegyverzett tagja volt a társadalomnak.

A vadászat sok évezredes fejlődésében napjainkban döntő változáshoz érkezett. E változás része egy szemléleti és magatartás-forradalomnak, az ember és természet viszonyáról alkotott felfogás gyökeres átalakulásának. Amit a vadász mindig tudott – hogy ugyanis a természet gyümölcsét nem csak leszakítani, a vadat nem csak elejteni kell, de arról gondoskodni is kell –, azt most az ezredfordulón veszi tudomásul az emberiség. Most, az utóbbi évtizedekben döbrent rá az emberiség – és még nem tudatosította eléggé –, hogy a természetet nem legyőzni kell, hanem a természettel békésen együtt kell élni, sőt a természetet ápolni, óvni kell. Egyensúlyát – csoda-technikai eszközökkel, rablógazdálkodásunkkal – felboríthatjuk. S ha felborul a levegő, a talaj, az erdő, a benne élő állatvilág biológiai egyensúlya, elveszünk mi, magunk is. A természeti környezet egyensúlyának megtartása, az élővilág diverzitásának, sokszínűségének életbentartása korunk egyik első számú emberi feladata, sőt emberi kötelessége.

Új értelmezést kap tehát minden olyan tevékenység, amely a természettel kapcsolatos. Új értelmezést nyer az agrárium, mert az többé – legalábbis a mi földrésziünkön – nem elsősorban az élelemtermelést jelenti, hanem a természetgazdálkodást. Erdeink, vizeink, rétjeink, nádasaink, láposaink és állatvilágunk állapotának karbantartását. De kérdem én: Kik lesznek azok, akik tudják, ismerik vaddisznókondáink, szarvasapataink, rókaaládáink, bohókásan cikk-cakozó nyulaink életkörülményeit? Kifejlődésüknek, szaporodásuknak, egészségüknek életfeltételeit. Kik ismerik szaporodási, ivási, étkezési, vonulási szokásaikat? Önök vadászok, és mi horgászok. Mi horgászok – mondom én, aki hat éves korom óta máig, ha természetes vizet látok, vizsgálom a vízmozgást, növényzetet, a part fővenyét, a meder talaját, s képzelem magam elé, hol túrhat a ponty, hol bújhat a hínárosban a csuka. Pedig mind ritkábban van horgász-szerszám a kezemben. Mégis belém ivódott a természetvizsgálat magatartásformája. Nevetnek is rajtam szomszédaim, hogy Zebegényben a hegytetőn kőbélű tavacska építettem, nádas telepítettem a déli partján, hogy árnyékot adjon. Az esővizet bevezetem, és télen is megy az oxigén-átadó kismotor, s a tóban a kínai

aranykárász mellett kispontyok (kárászok élnek). S unokáim boldogok, ha az etetési sarokban – hiszen mi, horgászok, vadászok tudjuk, hogy a vad miként szoktatható – a gyülekező kárászok orrukkal ütögetik kezecskéiket. S már ott tartok az állat- és embervilág közötti béketeremtésben, hogy noha puskámért nyúlok, amikor megpillantom a nyestet, a menyétet a teraszon, amikor félvad macskáim kölykeire vadásznak, azután leengedem a csövet. S inkább macskáimat szaporítom. – Akik különben szenvedéllyel vadásszák halaimat.

Az új természetszemlélet egyik megvalósítója máris a korszerű vadász. Vadaink környezetének védője, a vadállomány nevelője, gondozója és ritkítója. Megőrzi az ősi vadász-szokásokat. Megőrzi az emberi kapcsolatrendszer sajátos formáit, a félnapos gyaloglásokat, a természetcsodálat hagyományát, nem is szólva a vadtelek ízvilágáról – én magam a lapos fenékű bográcsomban fővő vaddisznópecsenyéknek, a bordából készülő gombás-zöld-séges aprópecsenyének vagyok szakácsi. De a hagyományok megőrzése mellett a 21. század vadásza a természeti környezetünk megőrzésének első számú munkása. Erdészeinkkel, kedves vizezeinkkel, horgászaikkal, na és kertészeinkkel, paraszti mivoltukra büszke agrármunkásainkkal együtt.

Kedves Barátaim!

Hát ez a mi dolgunk az ezredfordulón. Segíteni a természeti egyensúly megőrzését, és hogy legyünk előmunkások egy új természetszemlélet kialakításában, terjesztésében. Ezen gondolkozunk minél többet, miközben járjuk az erdőket, mezőket – Önök puskával, én csak kedvenc, agancsnyelű botommal –, és igyekezzünk a ránk jellemző nyugalommal, de eltökéltséggel meggyőzni embertársainkat az új világteremtés szépségeiről.

A megnyitót követően dr. Solymos Rezső akadémikus, az emlékülés vezető elnöke dr. Mucsi Imre professzornak, az FVM helyettes államtitkárnak adott szót, aki a magyar vadászat jelenéről, eredményeiről tartott összefogott előadást.

Dr. Csöre Pál, a VKE örökös tiszteletbeli elnöke, a Vadász Könyvklub Egyesület alelnöke, a vadásztörténet kutatója a magyar vadászat történetének vázlatát mondta el a kezdetektől egészen 1848-ig.

Dr. Oroszi Sándor erdőmérnök, a Magyar Mezőgazdasági Múzeum igazgatóhelyettese 1945-ig foglalta össze a magyar vadászat történetét, majd dr. Kóhalmy Tamás professzor, a Soproni Erdészeti Egyetem tanszék-vezetője, a Vadgazdálkodási Intézet vezetője vállalkozott a legnehezebb feladatra, az elmúlt fél évszázadot elemezte a vadászati jog és az állományok alakulása szempontjából.

Szünet után dr. Csányi Sándor professzor, a GATE vadgazdálkodási tanszékének vezetője a magyar vadállomány megőrzés és a fenntarthatóság eszméiről adott elő, dr. Faragó Sándor professzor, a Soproni Erdészeti Egyetem dékánja a tudományos kutatásról és az oktatásról adott átfogó képet, Feiszt Ottó erdőmérnök, a Zalaerdő vezérigazgatója, az Országos Erdészeti Egyesület vadgazdálkodási szakosztályának elnöke és az Országos Magyar Vadászklub alelnöke az erdő és a vadgazdálkodás gyakorlatáról tartott érdekes előadást és a sort dr. Heltay István – az Országos Magyar Vadászklub elnökének – előadása zárta, amelyben a vadász és a vadászat III. évezredben betöltött szerepéről szólt, úgy is fogalmazhatnánk, hogy első alkalommal hallhattunk a kamara alakuló koncepciójáról.

(A szervezők ígérete szerint, az előadások külön kiadványban lesznek hozzáférhetőek.)

A HUBERTUSZ KERESZT 1999. ÉVI KITÜNTETETTJEI

ARANY FOKOZAT

Adamcsek Pál (Diósjenő-Börzsöny Vt.)
 Agárdi László (Kelet-Cserhát Vt.)
 Babinszki József (Szécsényi Természetvédelmi és Sportvadász Társaság)
 Balatoni Miklós (Nógrád megyei Vadászkamara)
 Bornemissza Péter (Pilis szalonkázók)
 Bedő Tibor dr. (posztumusz) (Vereskő Vt.)
 Berger Péter (Veszprém megyei Vadászkamara)
 Bognár Mihály (Tési Fensík Földtulajdonosi Közösség)
 Bolla Jenő dr. (Nagyteveli Szabadság Vt.)
 Bodrogi Gyula (VKE)
 Csala László dr. (Aranykalász Vt. – Jászládány)
 Deutsch Péter („Ritics” Bvt.)
 Farkas László Márton (Kompolti Széchenyi Zs. Vt.)
 Fejes Sándor (Székkutasi Petőfi Vt.)
 Fehér József id. (VKE)
 Frum József (Veszprém megyei Vadászkamara)
 Geilenkirchen Ottó (Szabadság Vt. – Öcsöd)
 Gécz Lászlóné (Nógrád megyei Vadászkamara)
 Gressai Sándor (Kohász Vt.)
 Gombkötő József (Békési Kittenberger K. Vt.)
 Györfy Lajos dr. (VKE)
 Handó János (Ajkai Fekete István Vt.)
 Hochan Ferenc (Aranykalász Vt. – Tiszaszentimre)
 Kauker József (Tési-Fensík Vt.)
 Kemény László (Balassagyarmati Palóc Vt.)
 Kiss Barnabás (Tószegi Vt. – VKE)
 Kovács Dénes (Kohász Vt.)
 Kövi Tibor (Rába-Marcalközi Vt.)
 Kéri Árpád (Nagyvázsonyi Kinizsi Vt.)
 Letovai Zoltán ifj. (Mátra Mg.Tsz. Vt.)
 Lukács Lajos (Alba Regia Vt.)
 Lukácsné Kocsis Marianna (VKE)
 Markó János (Tési-Fensík Vt.)
 Matus István (Kelecsényi Vt.)
 Maximilian Kühne (VKE)
 Máté Zoltán (Kelet-Cserhát Vt.)
 Mile Imre dr. (Veszprém megyei Vadászkamara)

Mojdisz István (Alföld Vt. – Békéscsaba)
 Mosonyi Sándor dr. (Alattyáni Úttörő Vt.)
 Mucsi András (Székkutasi Petőfi Vt.)
 Nyúl Béla (Ormánsági Hubertus Vt.)
 Pataky Péter (Pilis szalonkázók)
 Patocskai Tamás (Kunfehértói Petőfi Vt.)
 Plachy Péter (Nógrád megyei Vadászkamara)
 Plucinszki József (Somogyi FVM Hivatal)
 Prezenszki János (Heves megyei Vadásztársaságok Szövetsége)
 Piri Árpád (Marcall-Bitvaközi Vt.)
 Roszta László (Rábatamási-Hanság Vt.)
 Rónaszéki Sándor (Heves megyei Vadásztársaságok Szövetsége)
 Renner Sándor dr. (Veszprém megyei Vadászkamara)
 Simon Zoltán (Safari Club Hungaria Vt.)
 Solti Gyula (Aranykalász Vt. – Tiszaszentimre)
 Szabadi István (VKE)
 Szabó Sándor (Balaton-Felvidéki Tulajdonosi Közösség)
 Szekeres István (VKE)
 Szép István (Marosszögi Egyetértés Vt. – Kiszombor)
 Szlama István (Kiskőrösi Széchenyi Zs. Vt.)
 Szűcs Gábor (Faddi Új Élet Vt.)
 Stubner József (Kiskőrösi Széchenyi Zs. Vt.)
 Tóth László dr. (Garai „Nimród” Vt.)
 Tóth Gábor (Tószegi Vt. – VKE)
 Tóth Ferenc (Somogyi FVM Hivatal)
 Tóth Lajos (Heves megyei Vadásztársaságok Szövetsége)
 Tóth István (Vereskő Vt.)
 Újvári György id. (Zombai Diana Vt.)
 Villányi Péter (Nógrádverőce Vadászegyesület)
 Vincze Károlyné (Studinka László Bvt.)
 Werner Mihály ifj. (Bátaszéki Vadászegyesület)
 Wolfgang Biuse (Alattyáni Úttörő Vt.)
 Zsernoviczky Tibor (Balaton-Felvidéki Tulajdonosi Közösség)

Guszmán János (Bátaszéki Vadászegyesület)
 György István (Alattyáni Úttörő Vt.)
 Horvát Dénes (Rábatamási-Hanság Vt.)
 Horváth Ferenc id. (Tapolcai Medence Vt.)
 Iby Ferenc (Kossuth Vt. – Dunavecse)
 Kardos László („Szent Gellért” Bvt.)
 Kállai András (Aranykalász Vt. – Tiszaszentimre)
 Kiss Márton (Jánoshalmi Vt.)
 Kovács Sándor (BEFAG Rt.)
 Kőházi István dr. (Heves megyei Vadásztársaságok Szövetsége)
 Kristóf László (Alattyáni Úttörő Vt.)
 Lajos István (BEFAG Rt.)
 Lénárt Lászlóné (Alattyáni Úttörő Vt.)
 Markovics Jenő (Marcal-Bitvaközi Vt.)

Markella Tamás (Dózsa Vt. – Homokmégy)
 Molnár György (Székkutasi Petőfi Vt.)
 Németh János (Bogyiszlói Dunagyöngye Vt.)
 Papp Károly (Alattyáni Úttörő Vt.)
 Pocsai Imre (Tószegi Vt. – VKE)
 Posztos János (Szentesi Hubertus Vt.)
 Sasvári János (Cserhát Vt.)
 Schallbert József (Balatonfelvidéki Tulajdonosi Közösség)
 Simon László (Rábatamási-Hanság Vt.)
 Szalmás Béla (Aranykalász Vt. – Tiszaszentimre)
 Szilágyi Imre (FALCO Rt.)
 Tóbi János (Bogyiszlói Dunagyöngye Vt.)
 Vadasdi Kálmán (Alpári Tisza Vt.)
 Vigh József (BEFAG Rt.)

BRONZ FOKOZAT

Békési Sándor (Kunfehértói Petőfi Vt.)
 Berkes Imre id. (Tapolcai Medence Vt.)
 Bittman Gábor (Balatonfelvidéki Tulajdonosi Közösség)
 Bíró András (Alattyáni Úttörő Vt.)
 Bobál Gyula (Nógrád megyei Vadászkamara)
 Bocsó Gábor (Hollókő Vt.)
 Bogdán Károly (Alsónánai Vt.)
 Brenner Károly (Balatonfelvidéki Tulajdonosi Közösség)
 Csaba István (Ősi Sárret Vt.)
 Droppa István (Tószegi Vt. – VKE)
 Farkas József („Mikszáth” VVTE – Nagyoroszi)
 Fejes József (Hódmezővásárhelyi Szakszervezeti Vt.)
 Filkor Gyula (Kohász Vt.)
 Gaál László id. (Jáki-Sorok Vt.)
 Garamvölgyi János („Szent Gellért” Bvt.)
 Gortva István (Nógrád megyei Vadászkamara)
 Hornyák Gábor (Nógrád megyei Vadászkamara)
 Horvát László (Rábatamási-Hanság Vt.)
 Kaló László ifj. (Egri Dobó István Vt.)
 Kardos János (Diana Vt. – Szolnok)
 Kelemen János (Szécsényi Természetvédelmi és Sportvadász Társaság)
 Kiss János (Hódmezővásárhelyi Szakszervezeti Vt.)
 Kiss László (Ősi Sárret Vt.)
 Kiss Varga Mihály (Alsónánai Vt.)
 Kocsis János (Szécsényi Természetvédelmi és Sportvadász Társaság)
 Kómár Imre (Diana Vt. – Szolnok)
 Kosik István (Nógrádi Vadászkamara)
 Kovács Ferenc (Alsónánai Vt.)

Kuris László (Szécsényi Természetvédelmi és Sportvadász Társaság)
 Lázár Sándor (Hódmezővásárhelyi Szakszervezeti Vt.)
 Majoros István (Kelecsényi Vt.)
 Markella Károly (Dózsa Vt. – Homokmégy)
 Márton József (Diana Vt. – Szolnok)
 Miklós István (Nógrád megyei Vadászkamara)
 Nagy Attila (Kemenesaljai Szabadság Vt.)
 Nagy József id. (Kelecsényi Vt.)
 Oravecz József (Szécsényi Természetvédelmi és Sportvadász Társaság)
 Pallagi László (Heves megyei Vadásztársaságok Szövetsége)
 Papp Károly (Alattyáni Úttörő Vt.)
 Pádár István (Nógrád megyei Vadászkamara)
 Piller Attila (Tapolcai Medence Vt.)
 Raffai József (Íjász Vt. – Törökkoppány)
 Rapcsák Vilmos dr. (Hódmezővásárhelyi Szakszervezeti Vt.)
 Révész András ifj. (Szentesi Hubertus Vt.)
 Rostás Zoltán (Hódmezővásárhelyi Szakszervezeti Vt.)
 Sebestyén László (Vas megyei Vadászkamara)
 Soós Tibor (Székkutasi Petőfi Vt.)
 Sümegi Ferenc (Szécsényi Természetvédelmi és Sportvadász Társaság)
 Titzl József (Dél-Bakonyi Vt.)
 Tótor Lajos (Hódmezővásárhelyi Szakszervezeti Vt.)
 Tröstl, Walter (Csengeri Határvidék Vt.)
 Varga József (Tószegi Vt. – VKE)
 Vári József (Alsónánai Vt.)
 Zsámboki László („Szent Gellért” Bvt.)

EZÜST FOKOZAT

Agócs Ferenc (Csengeri Határvidék Vt.)
 Balog Sándor (Hódmezővásárhelyi Szakszervezeti Vt.)
 Benke Zoltán (BEFAG Rt.)
 Bodrogi István (Nógrád megyei Vadászkamara)
 Böröcz Pál (Kittenberger K. Vt. – Dunafalva)
 Bocsárszki István dr. (Cserhát Vt.)
 Császár Lajos (BEFAG Rt.)

Csomor József (BEFAG Rt.)
 Dadi István (Klastrompusztai Vt.)
 Fodor István (Balaton-Felvidéki Tulajdonosi Közösség)
 Förster Gyula (Ormánsági Hubertus Vt.)
 Gömbös Mátyás (Őrszentpéteri Széchenyi Zs. Vt.)
 Gyarmathy Károly (Bükkaljai Dózsa Vt.)

MEGTALÁLTÁK AZ IGAZIT

Annak idején – immár több, mint negyedszázada – a fácánnevelés sikerein és a külföldi példákön fölbuzdulva kezdődött nálunk a vadrécenevelés és kibocsátás. Népszerűsége jött-nyit sem csökkent, hiszen megtérülési paraméterei, beruházási költségei még különösebb hozzáértés hiányában is látványos sikereket hoztak, amelynek – természetesen – csak a piaci viszonyok szabtak határt. Akkoriban a mennyiségi szemlélet volt a cél, amely során számos, később alaposan visszaütő kérdéseken könnyedén tették magukat túl a tenyésztők és a nevelést végzők is. Ténykérdés ma már, hogy a szaporítás – és a szóhasználat nem véletlen – során – a gazdasági paraméterek javítására bekevert angol chaki – campbell fajta egyértelműen nem kívánatos domesztikációs gondokat hozott. Tekintettel arra, hogy nem lehetett izolálni a kibocsátott állományt, a nem kívánatos tulajdonságok bekerülhettek a vadon élő, természetes állományokba is.

Éppen ezért a MAVAD gyomaendrődi szárnyasvad telepére a múlt évben – hosszas és alapos kutakodás után – Franciaországból hoztak be törzsállományképzés céljából 8000 tojást egy genetikailag garantáltan tisztavérű tőkésréce állományból. Egy részüket tavaly már kipróbálták vadászaton is, igen biztató eredményekkel.

Dr. Koleszár József, a Kft. ügyvezetője így jellemzi a madarait: röptük sebesebb, gyorsabb, testük nyulánkabb, áramvonalasabb. Színezetük élénkebb, lábuk sötétebb narancsvörös, ezért jól megkülönböztethetők még röptükben is. Sokkal kevésbé szelídülnek. Az ember közeledtére még a törzsállomány is azonnal tisztas távolságra húzódik, de mindezek tapasztalhatók már napos korban is. Mozgékonyabbak, életrevalóbbak. Kiválóan repülnek, jól tájékozódnak, mégis ragaszkodnak ahhoz a területhez, ahol fölnőttek, így nem vándorolnak el. A kívánt 14-16 hetes korukig kevesebb magas fehérjetartalmú – azaz drága – takarmányt fogyasztanak. Az etetőhelyeket jól megjegyzik, tartják. Bizonyára éppen figyelmeségük folytán nem szállnak le azonnal a vízre, hanem több kört is tesznek, a puskások nem kis öröme. A kibocsátott mennyiség akár száz százalékgig visszavadászható. Külföldieknek nagyjából mégis csak „kapcsolt áruként” adható el, olyanformán, hogy más apróvad vadászatokkal együtt ajánlható fel. Ahol a visszatérő vendégeket mindezekre „rászoktatták”, ma már szinte ragaszkodnak egy-egy délutáni récezéshez. Ára jó, biztos jövedelmet nyújt azoknak, akik alkalmas területtel rendelkeznek. Úgy gondolom, ilyenekben mostanában nincs hiány, hiszen egy csapadékos időszak köszöntött ránk, a vizes élőhelyek

– azok is amelyek egy, másfél évtizede kiszáradtak – újból vízzel borítottak. Jelentősen megnöttek a lehetőségek az országban mindenütt. Úgy gondolom, a bölcs vadgazdának mindig alkalmazkodnia kell a körülményekhez, természetesen csak az ésszerűség határáig. Eddig a hazai piac mintegy 200 000 napos kacsát igényelt csupán, s ezért külföldre is szállítunk. Korántsem lebecsülendő a hazai kereslet lassú, de biztos növekedése és nem csak a bérkilövő társaságok részéről, hanem kisebb baráti társaságok is szívesen jönnek hozzánk vadászni. Számos oka van ennek, de az kétségtelen, hogy az apróvad vadászatok sikerei a jövőben bizonyítást nyernek. Csökkent a kínálati oldal és ez azt hiszem a jövőben sem fog számottevően változni. Egy-másfél hektáros vízfelület már alkalmas a récenevelésre és a fácánnal ellentétben már félezer réce fölnevelésével is szép eredmények érhetők el. Címünk: MAVAD-Béke Szárnyasvad-tenyésztő Kft. 5502 Gyomaendrőd, Fő u. 2. Telefon/fax: 06/66/282-284. A napos és a négyhetes előnevelt kacsákat a MAVAD Rt. is forgalmazza.

(x)

Mire szabad vadászni?

Februárban: gímszarvas borjú – dóm borjú – házi görény (15-éig) – nyest (15-éig) – balkáni gerle (15-éig) – vetési varjú fészektelepeken.

Márciusban: erdei szalonka

Egész évben lehető: vaddisznó kan, süldő, malac (kocára, azaz az 50 kg zsigereit súlyt elérő vagy meghaladó nőivarú vaddisznóra csak május 1-je és január 31-e között szabad vadászni) – üregi nyúl – róka – pézsmapocok – nyestkutyá – aranyakál – mosómedve – dalmányos varjú – vetési varjú (fészektelepen és annak 200 méteres körzetében csak május 1-je és február 28-a között) – szarka – szajkó.

Figyelem!

Erdei szalonkára csak húzáson szabad vadászni. Naponta személyenként legfeljebb 4 darabot szabad elejteni.

Az 1996. évi LV. törvény paragrafusai értelmében vadászni csak a csillagászati napkelte előtt egy órával kezdődően és a csillagászati napnyugta után egy óráig szabad. Éjszaka a vaddisznó és a róka vadászatának kivételével tilos a vadászat. Éjszakai vadászatnál a fényszóró használatát a vaddisznó által okozott vadkár elhárítása vagy megelőzése céljából, különösen indokolt esetben a hivatal engedélyezi. Tilos a vad elejtésénél elektronikus optikai, illetve akusztikai eszközt használni. Továbbá: a vadászat gyakorlása során tilos az öntöltő sörétes vadász-lőfegyverben egyidejűleg 3 darab löszernél többet tartani.

FEBRUÁR						
Télutó, avagy böjtelő hava						
A hó napja	A hét napja	A Nap kelte	A Nap nyugta	A Hold kelte	A Hold nyugta	Fázisa h m
1. Kedd		7 12	16 44	4 05	13 14	O 14 03
2. Szerda		7 10	16 46	4 59	13 59	
3. Csütörtök		7 09	16 47	5 48	14 49	
4. Péntek		7 08	16 49	6 31	15 46	
5. Szombat		7 06	16 51	7 09	16 47	
6. Vasárnap		7 05	16 52	7 42	17 51	
7. Hétfő		7 03	16 54	8 12	18 57	
8. Kedd		7 02	16 55	8 38	20 05	D 0 21
9. Szerda		7 00	16 57	9 04	21 13	
10. Csütörtök		6 59	16 58	9 29	22 23	
11. Péntek		6 57	17 00	9 56	23 35	
12. Szombat		6 56	17 02	10 25	—	
13. Vasárnap		6 54	17 03	10 58	0 47	
14. Hétfő		6 53	17 05	11 38	2 00	
15. Kedd		6 51	17 06	12 27	3 12	● 17 27
16. Szerda		6 49	17 08	13 25	4 18	
17. Csütörtök		6 48	17 09	14 32	5 16	
18. Péntek		6 46	17 11	15 45	6 05	
19. Szombat		6 44	17 13	17 00	6 46	
20. Vasárnap		6 43	17 14	18 15	7 20	
21. Hétfő		6 41	17 16	19 28	7 50	
22. Kedd		6 39	17 17	20 38	8 16	C 4 54
23. Szerda		6 37	17 19	21 46	8 42	
24. Csütörtök		6 35	17 20	22 52	9 07	
25. Péntek		6 34	17 22	23 56	9 33	
26. Szombat		6 32	17 23	—	10 01	
27. Vasárnap		6 30	17 25	0 57	10 33	
28. Hétfő		6 28	17 26	1 56	11 10	
29. Kedd		6 26	17 28	2 51	11 52	

MÁRCIUS						
Tavaszelő, avagy böjtmás hava						
A hó napja	A hét napja	A Nap kelte	A Nap nyugta	A Hold kelte	A Hold nyugta	Fázisa h m
1. Szerda		6 24	17 29	3 42	12 41	● 6 17
2. Csütörtök		6 22	17 31	4 27	13 35	
3. Péntek		6 21	17 32	5 07	14 35	
4. Szombat		6 19	17 34	5 42	15 38	
5. Vasárnap		6 17	17 35	6 13	16 45	
6. Hétfő		6 15	17 37	6 41	17 53	
7. Kedd		6 13	17 38	7 07	19 03	
8. Szerda		6 11	17 40	7 33	20 14	D 7 59
9. Csütörtök		6 09	17 41	7 59	21 26	
10. Péntek		6 07	17 43	8 27	22 39	
11. Szombat		6 05	17 44	8 59	23 52	
12. Vasárnap		6 03	17 46	9 37	—	
13. Hétfő		6 01	17 47	10 22	1 03	
14. Kedd		5 59	17 48	11 15	2 10	O 5 44
15. Szerda		5 57	17 50	12 17	3 09	
16. Csütörtök		5 55	17 51	13 26	4 00	
17. Péntek		5 53	17 53	14 39	4 42	
18. Szombat		5 51	17 54	15 53	5 18	
19. Vasárnap		5 49	17 56	17 06	5 48	
20. Hétfő		5 47	17 57	18 17	6 16	
21. Kedd		5 45	17 58	19 27	6 41	C 1 21
22. Szerda		5 43	18 00	20 34	7 06	
23. Csütörtök		5 41	18 01	21 40	7 32	
24. Péntek		5 39	18 03	22 41	8 00	
25. Szombat		5 37	18 04	23 45	8 30	
26. Vasárnap		5 35	18 06	—	9 05	
27. Hétfő		5 33	18 07	0 42	9 45	
28. Kedd		5 31	18 08	1 35	10 31	
29. Szerda		5 29	18 10	2 22	11 23	
30. Csütörtök		5 27	18 11	3 04	12 20	
31. Péntek		5 25	18 13	3 41	13 22	

A tavasz kezdete 20-án 8 óra 36 perckor (KözEI)

Figyelem! Márciusban lép életbe a nyári időszámítás.

ÁTMENŐ KÉPÜNKÖN:
APA ÉS FIA

Mire szabad vadászni?

Februárban: gímszarvas borjú – dám borjú – házi görény (15-éig) – nyest (15-éig) – balkáni gerle (15-éig) – vetési varjú fészektelepeken. Márciusban: erdei szalonka

Egész évben lehető: vaddisznó kan, süldő, malac (kocára, azaz az 50 kg zsigerelt súlyt elérő vagy meghaladó nőivarú vaddisznóra csak május 1-je és január 31-e között szabad vadászni) – üregi nyúl – róka – pézsmapocok – nyestkutya – aranyaskái – mosómedve – dolmányos varjú – vetési varjú (fészektelepen és annak 200 méteres körzetében csak május 1-je és február 28-a között) – szarka – szajkó.

Figyelem! Erdei szalonkára csak húzáson szabad vadászni. Naponta szemé-lyenként legfeljebb 4 darabot szabad elejteni.

Az 1996. év LV. törvény paragrafusai értelmében vadászni csak a csillagászati nap-kele előtt egy órával kezdődően és a csillagászati napnyugta után egy óráig sza-bad. Éjszaka a vaddisznó és a róka vadászatának kivételével tilos a vadászat. Éjszakai vadászatnál a fényszóró használatát a vaddisznó által okozott vadkár el-hárítása vagy megelőzése céljából, különösen indokolt esetben a hivatal enge-délyezi. Tilos a vad elejtésénél elektronikus optikai, illetőleg akusztikai eszköz-t használni. Továbbá: a vadászat gyakorlása során tilos az öntöltő sörétes vadász-lőfegyverben egyidejűleg 3 darab lőszerrel többet tartani.

FEBRUÁR						
Télutó, avagy böjtelő hava						
A hó napja	A hét napja	A Nap kelte	A Nap nyugta	A Hold kelte	A Hold nyugta	Fázisa h m
1.	Kedd	7 12	16 44	4 05	13 14	O 14 03
2.	Szerda	7 10	16 46	4 59	13 59	
3.	Csütörtök	7 09	16 47	5 48	14 49	
4.	Péntek	7 08	16 49	6 31	15 46	
5.	Szombat	7 06	16 51	7 09	16 47	
6.	Vasárnap	7 05	16 52	7 42	17 51	
7.	Hétfő	7 03	16 54	8 12	18 57	
8.	Kedd	7 02	16 55	8 38	20 05	D 0 21
9.	Szerda	7 00	16 57	9 04	21 13	
10.	Csütörtök	6 59	16 58	9 29	22 23	
11.	Péntek	6 57	17 00	9 56	23 35	
12.	Szombat	6 56	17 02	10 25	—	
13.	Vasárnap	6 54	17 03	10 58	0 47	
14.	Hétfő	6 53	17 05	11 38	2 00	
15.	Kedd	6 51	17 06	12 27	3 12	● 17 27
16.	Szerda	6 49	17 08	13 25	4 18	
17.	Csütörtök	6 48	17 09	14 32	5 16	
18.	Péntek	6 46	17 11	15 45	6 05	
19.	Szombat	6 44	17 13	17 00	6 46	
20.	Vasárnap	6 43	17 14	18 15	7 20	
21.	Hétfő	6 41	17 16	19 28	7 50	
22.	Kedd	6 39	17 17	20 38	8 16	C 4 54
23.	Szerda	6 37	17 19	21 46	8 42	
24.	Csütörtök	6 35	17 20	22 52	9 07	
25.	Péntek	6 34	17 22	23 56	9 33	
26.	Szombat	6 32	17 23	—	10 01	
27.	Vasárnap	6 30	17 25	0 57	10 33	
28.	Hétfő	6 28	17 26	1 56	11 10	
29.	Kedd	6 26	17 28	2 51	11 52	

MÁRCIUS						
Tavaszelő, avagy böjtmás hava						
A hó napja	A hét napja	A Nap kelte	A Nap nyugta	A Hold kelte	A Hold nyugta	Fázisa h m
1.	Szerda	6 24	17 29	3 42	12 41	● 6 17
2.	Csütörtök	6 22	17 31	4 27	13 35	
3.	Péntek	6 21	17 32	5 07	14 35	
4.	Szombat	6 19	17 34	5 42	15 38	
5.	Vasárnap	6 17	17 35	6 13	16 45	
6.	Hétfő	6 15	17 37	6 41	17 53	
7.	Kedd	6 13	17 38	7 07	19 03	
8.	Szerda	6 11	17 40	7 33	20 14	D 7 59
9.	Csütörtök	6 09	17 41	7 59	21 26	
10.	Péntek	6 07	17 43	8 27	22 39	
11.	Szombat	6 05	17 44	8 59	23 52	
12.	Vasárnap	6 03	17 46	9 37	—	
13.	Hétfő	6 01	17 47	10 22	1 03	
14.	Kedd	5 59	17 48	11 15	2 10	
15.	Szerda	5 57	17 50	12 17	3 09	O 5 44
16.	Csütörtök	5 55	17 51	13 26	4 00	
17.	Péntek	5 53	17 53	14 39	4 42	
18.	Szombat	5 51	17 54	15 53	5 18	
19.	Vasárnap	5 49	17 56	17 06	5 48	
20.	Hétfő	5 47	17 57	18 17	6 16	
21.	Kedd	5 45	17 58	19 27	6 41	
22.	Szerda	5 43	18 00	20 34	7 06	C 1 21
23.	Csütörtök	5 41	18 01	21 40	7 32	
24.	Péntek	5 39	18 03	22 41	8 00	
25.	Szombat	5 37	18 04	23 45	8 30	
26.	Vasárnap	5 35	18 06	—	9 05	
27.	Hétfő	5 33	18 07	0 42	9 45	
28.	Kedd	5 31	18 08	1 35	10 31	
29.	Szerda	5 29	18 10	2 22	11 23	O 5 44
30.	Csütörtök	5 27	18 11	3 04	12 20	
31.	Péntek	5 25	18 13	3 41	13 22	

A tavasz kezdete 20-án 8 óra 36 perckor (KözEI)
Figyelem! Márciusban lép életbe a nyári időszámítás.

ÁTMENŐ KÉPÜNKÖN:

APA ÉS FIA

AZ EZÜST CSILLOGÁSA

A „VADÁSZOK BORA” ORSZÁGOS BORVERSENY DÍJNYERTES BORAI II.RÉSZ

A második helyen végezni egy rangos versenyen kicsit bosszantó dolog. Hiszen az emlékezet szinte kizárólag a győzteseknek biztosít időtlenséget. A második helyhez ezen a rendhagyó borversenyen sok esetben a győzteszel azonos eredményre volt szükség. A holtverseny miatt több kategóriában is csak az azonos eredményt érték újra kóstolásával, összevetésével lehetett a végső győztest kihirdetni.

Mindezek alapján világos, hogy a második helyezett borok nem másodrendű termékek. Különösen igaz ez a kitétel a „Vadászok Bora” címet viselő nedűk esetében, hiszen ezen a versenyen nem két kézzel szórták a bírálók az érmeiket. A neves mezőnyből csak a legjobb három kaphatott érmet. Ezzel is rangot adva az ezüst csillogásának.

A fácán kategóriában a fehér borok taroltak. Egyeseknek meglepő módon, de nem érdemtelenül Kesztyőlcse került az ezüst érem. A Gimeskő-Vin Kft. 1998. évi Csereszegi fűszeres bora világos színű, megkapóan gyümölcsre emlékeztető illatú, harmonikus savérzetű és alkoholtartalmú bora ma még kevesek számára ismert. Az Ászár-Neszmélyi borvidék egyre dinamikusabban fejlődik. Friss, üde, szőlőzamatú borai nem csak itthon, de a nemzetközi porondon is egyre több elismerést szereznek. A természetszerű embereknek érdemes egyszer felkeresni a Budapesttől mindössze 40 kilométerre lévő, csodálatos adottságú szőlőket és a korszerű pincészeteket, ahol helyben is megízlelhetők ezek a kiváló borok. A Csereszegi fűszeres az egyik legjobb hazai nemesítésű szőlőfajtánk, bora igazi „hungarikum”. A finom szőlőzamatokkal rendelkező könnyű borok híve számára ennek a fajtának a neve igen jól cseng.

A Kesztyőlcse Csereszegi fűszeres fajtajelleges, kissé parfümös zamata kiválóan harmonizált a fácánsülttel.

A szalonka kategóriában is a várakozásnak megfelelően fehér bor diadalmaszkodott. A Salánki Családi Borpince 1997-es évjáratú Balatonszőlősi Sauvignon blanc bora gazdag, a frissen kaszált rétek hangulatát idéző illatával, elegáns savaival jó társnak bizonyult a szalonkához.

A Sauvignon blanc a világ egyik kedvelt fehér szőlőfajtája. Jellege markáns, a szőlő érettségétől és az alkalmazott technológiától függően a bodzavirág, a kaszált fű, vagy a zöld paprika illatára emlékeztetheti a fogyasztóját.

A Salánki család pincéjéből korábban főként kiemelkedő vörösborok kerültek

forgalomba. A Sauvignon blanc jelzi, hogy a fehér borok kedvelőinek is van mit kínálniuk.

A vadkacsa kategória ezüst érmét is Sauvignon blanc bor kapta. Az Eurobor kft. 1997-es Mőcsényi Sauvignon blanc bora különösen gazdag, fajtakarakteres, a zöld paprikára emlékeztető illatával, harmóniájával, teltségével tartalmas és hosszan lecsengő zamatával hódít. Bizonyítja, hogy a szőlőfajta a viszonylag délebbi, Tolnai borvidéken is képes maradandó élményt biztosító bort adni. A vadkacsa izgalmas partner a borhoz. Az édes, 5 puttonyos aszú (bronz érmes) és a markáns száraz fehér bor ugyanúgy jó kísérője, mint esetleg egy finom bikavér.

A nyúl az utolsó kategória, ahol a fehér borok még megvetették lábukat. A Gróf Dégenfeld Szőlőbirtok 1996-os Tokaji Furmintja azonban nem egyszerű fehér bor. A tokaji jelleg mellett a Furmint finom mézes illata, friss sava, gazdag zamatok, kellemes gyümölcs szerű ízei kellenek ahhoz, hogy fehér borként megállja a helyét. Ennél gyengébb adottságú borral nem célszerű kísérletezni, hiszen ha gazdagabb fűszerezésű az étel, a bor nem győzi a versengést. A Dégenfeld Szőlőbirtok korszerű technológiával készült borai a korábban megismert tokaji minőségi borok jellegéhez mérten zamatosabbak, üdőbbek. A Furmint a Tokajhegylajai zárt borvidék fő fajtája, a magyar fajtákör egyik méltán kiemelkedő tagja. A markáns, élénk savérzetű borok kedvelői számára akár a tokaji, akár a somlói Furmint egyaránt kedves.

Az őz ízvilága már csak a vörös borokat engedte szóhoz jutni. A Brilliant Holding Szekszárdi Cuvée bora, 1995-ös évjáratából adódóan már az érett vörös borok lenyugo-

dott zamatait vonultatta fel. A Cabernet Sauvignon, Merlot és Kékfrankos fajták borának házasítása révén nyert rubinvörös színű, összetett zamatvilágú bor alakult ki. A Cabernet domináns zamatait, a Merlot lágy karaktere és a Kékfrankos üdesége tette még szebbé. És ez a sokszínűség a több fajtából házasított borok (francia kifejezéssel cuvée borok) legfőbb erénye.

A szarvas kategória szintén a vörös borok dominanciáját igazolta. Gere Attila villányi Cabernet Sauvignon 96-os bora, mély sötétvörös színével, testességével, gazdag cserzőanyagaival a villányi vörösborok minden szépségét és erényét felvonultatta. A bor viszonylagos fiatalossága, frissessége ellenére, már mostani állapotában is méltó versenytársa volt a szarvassültnek. A Cabernet sauvignon a világ minden táján elterjedt, ismert fajta, a francia nagy borok egyik meghatározó komponense. Önállóan is emlékeztető, jellegzetes bort ad, de néhány éves érlelés és délies lágyság nélkül nem igazán teljes az élvezete. Gere Attila – aki néhány éve az „év bortermelője címet” is elnyerte – a villányi neves borászok első vonalába tartozik.

A vaddisznó ismét kesztőlcse bor sikerét hozta. A Gimeskő-Vin Kft. intenzív gyümölcsös karakterű 1997-es Cabernet franc bora, az északi jellegéből adódó élénkebb, de finom sava és gazdagsága révén újabb sikert eredményezett a cégnek és élményt a kóstolóknak.

Horváth Csaba

Nagyobb tételben a vadászok és vadász-
házak a borokat megrendelhetik a Vadászati Kulturális Egyesületnél. Cím: 1245 Budapest, Pf. 1209

II. VADÁSZATI KULTURÁLIS KONFERENCIA

BUDAPEST – 2000. OKTÓBER 6.

Négy évvel ezelőtt – 1996. szeptember 3-án, a Játékszínben – került sor az I. Országos Vadászati Kulturális Konferencia megrendezésére, amely első alkalommal tett kísérletet arra, hogy összegyűjtse, mintegy felleltározza mindazt, ami a magyar vadászati kultúra körébe tartozik. Mérföldkőnek tekinthető ez a konferencia, amely nyilatkozatában lezárta egy fejlődési szakaszt, ugyanakkor meghatározott egy követendő utat is a magyar vadászok számára. Négy év elteltével, most a jövő évszázadot/évezredet előkészítő esztendőben – a millenniumi rendezvények keretében – a Vadászati Kulturális Egyesület meg kívánja rendezni a II. Vadászati Kulturális Konferenciát, amelynek már nem feladata a „leltározás”, viszont olyan témával foglalkozik, amely minden igaz magyar vadász számára fontos ... ez a törvények felett álló vadászati etika, a vadászok viselkedése, emberi magatartása, kulturáltsága ... és még sok minden más.

Már a szervezés kezdetekor nyilvánvaló volt a Vadászati Kulturális Egyesület számára, hogy az I. Országos Vadászati Kulturális Konferencia feltérképező, rendszerező célkitűzései nehezen fognak megvalósulni. S mint minden nagyobb szabású vadászati rendezvény esetében, ennél a konferenciánál is fennállt annak a veszélye, hogy nem lesz elegendő pénz, anyagi forrás a konferencia előadásainak, vitájának kiadására, megjelentetésére. A gyanú később – sajnos – beigazolódott, elsősorban anyagi okok miatt nem jelent meg a konferencia tervezett záró-kiadványa... így az előadások élmenyeivel, információival azok gazdagodhattak, akik személyesen vettek részt a konferencián. A záró nyilatkozat azonban mindenki számára hozzáférhetővé vált, megjelent lapunk hasábjain is. (1996/október 7–8. oldal.) Ha megvizsgáljuk, hogy a nyilatkozatban meghatározott feladatok közül mi valósult meg és mi nem – rögtön kiegészíthetünk egy mérleget.

Nem sikerült elérni,
– hogy az újonnan szerveződő vadászatra jogosultak szervezeti felépítésében helyet kapjon egy olyan tisztviselő, aki érdemben a vadászat és a vadászok kulturáltságára ügyel, a vadászati kultúra szerteágazó ügyeiért felelős.

– hogy az Etikai Kódex elkészüljön és az állami vadászvizsga tematikájába, kérdései közé bekerüljön.

– hogy kötelező legyen a vadászjelöltség,

– hogy a vadászvizsga tematikájába és kérdései közé bekerüljenek a vadászati kultúrával kapcsolatos kérdések is.

– hogy a tudományos eredmények, valamint a kutatás gyakorlati eredményeit széles körben tudjuk népszerűsíteni.

– hogy kialakuljon a szervezett mecenatúra. A vadászból és a vadgazdálkodásból, valamint az ehhez kapcsolódó szolgáltatásokból élő gazdasági vállalkozások zöme egyetlen fillér-

rel sem támogatja a vadászati kultúrát, intézményeit, kiadványait, stb.

– hogy legyen a magyar vadászoknak önálló(!) vadászati múzeuma.

– hogy a vadászati szervezetek összefogásával elkészüljön egy átfogó kommunikációs stratégia, amely népszerűsíti a magyar vadászatot és vadgazdálkodást, ugyanakkor folyamatos tájékoztatást biztosít a sajtó, a közvélemény számára.

Természetesen a „nem sikerült” mögött voltak kezdeményezések, próbálkozások, sőt kinkeserves erőfeszítések, amelyekről érdemes majd a későbbiekben filozofálni, de a lényeg, hogy nem teljesült a konferencia által meghatározott feladat.

Részben vagy teljesen sikeresnek mondható,

– hogy együttműködés alakult ki a hagyományos vadászati módokat gyakorló egyesületek és a vadásztársaságok között.

– hogy egyre több figyelmet fordítunk a vadász-családok tagjaira.

– hogy elkészült a hivatásos vadászok egységesített formaruhája és bemutatható a magyar vadászok díszruhája is.

– hogy a könyvkiadásnak érdemi könyvkritikája jelent meg.

– hogy kidolgoztuk a vadászavatás rendjét és a vadásznapi ünnepélyes fogadalmat tesznek az új vadászok.

– hogy a vad védelméről, a vadászatról, valamint a vadgazdálkodásról szóló LV törvény életbelépéséig sok helyen sikerült megakadályozni a vadirtást.

– hogy az Országgyűlés elfogadta a vadászok köztestületéről, az Országos Magyar Vadászakamara életrehívásáról szóló törvényt.

Természetesen a „részben” sokkal inkább igaz a sikerekre, mint a teljesség, erről is – úgy érzem – fogunk még elég sokat beszélni.

Manapság, amikor a világ és ezen belül Magyarország is az ezredforduló

mélto ünneplésére készül, amellyel együtt emlékezünk államiségünk ezer esztendejére. A magyar vadászatnak, szervezeteinek és minden magyar vadásznak – mondhatnók: kutya kötelessége – részt vállalni az ünnepség-sorozat sikerességében, a millenniumi vadászati rendezvények támogatásában.

Ezért alakult meg a Millenniumi Vadászati Bizottság, amelynek elnökét – Tollner György személyében – a Vadászati Kulturális Egyesület adta és amelynek fő feladata a rendezvények koordinálása, a legkülönbözőbb pályázaton kiírt pénzforrások elnyerése és nem utolsósorban az összegyűjtött anyagi támogatás szétosztása.

A Vadászati Kulturális Egyesület és a Magyar VADÁSZLAP a legmaximálisabb mértékben támogatja a millenniumi vadászati rendezvényeket, az erre a célra életre hívott bizottságot, igyekszik ötleteivel, javaslataival elősegíteni a rendezvény-sorozat sikerét. (Nem tagadjuk, örömmel konstatáltuk, hogy a bizottság programjainak összeállításakor alapvetően a VKE korábbi és jelenlegi programjaira, elképzeléseire és a VADÁSZLAP-ban megjelent ötletekre támaszkodik. Meggyőződésünk, hogy így fog kialakulni a vadászati szervezetek között az az együttműködés, amelyre az értelmes vadászok már évek óta áhítoznak.)

A Vadászati Kulturális Egyesület eleget kíván tenni korábbi elhatározásának, örömmel csatlakozik a millenniumi elképzelésekhez és már ennek szellemében írta ki – együttműködve a „Magyar Vadért!” Alapítvánnyal és a díjakat fölajánló vadászati kereskedelmi cégekkel – irodalmi és képzőművészeti pályázatát. (Az irodalmi pályázat válogatott anyaga a VADÁSZLAP 1999/decemberi száma mellékleteként volt olvasható.)

Az „őseink vadászati öröksége” című képzőművészeti kiállítást ebben a hónapban – február 22-én 17 órakor a Magyar Mezőgazdasági Múzeum aulájában – nyitjuk meg ... tekintsék ezt

meghívásnak: minden magyar vadászt szeretettel várunk a megnyitón és a kiállításon, amely – a két hétfői nap kivételével – minden nap reggel 9 órától délután 6 óráig tart nyitva és március 5-éig tekinthető meg.

A kiállítás megnyitása előtt kerül sor a VKE évi rendes közgyűlésére, amelyről következő számunkban számolunk be.

Szintén a millennium jegyében nyújtottunk be pályázatot a Millenniumi Vadászati Bizottsághoz, kérve az erkölcsi és az anyagi támogatást a II. Vadászati Kulturális Konferencia megrendezésére. A konferencia arra vállalkozik, hogy neves előadók felkérésével és a vitában kialakított álláspontok ütköztetésével zárónyilatkozatában megfogalmazza: hogyan változtassuk meg a jövő század vadászati etikáját? Nem csekély a feladat, hiszen nem a politikai viharoknak folyamatosan kitett, ezért állandó változásra „ítél” törvényeket, hanem az igazi vadászok viselkedésének, magatartásának – etikájának! – a kőbe vésett, mégis „íratlan” szabályait kell összegyűjteni, rendszerezni ... s nem utolsósorban minden magyar vadással megismertetni.

A VKE bízik abban, hogy a millenniumi bizottság erkölcsileg és anyagiilag is támogatni fogja a II. Vadászati Kulturális Konferencia sikerességét, mint ahogy abban is bízunk, hogy sok vadászt tudunk majd megnyerni a közreműködésre, véleményének, gondolatainak elmondására, megírására. Terveink szerint – ahogy ez az első Vadászati Kulturális Konferencia esetében is történt – minden megyében szervezünk kulturális disputát és VADÁSZLAP fórumot, ugyanakkor a lap hasábjain több hónapon keresztül foglalkozunk majd az etikai témákkal, hogy a konferencia valóban a jövő század követendő és a magyar vadászat etikájának összefoglalása lehessen.

Csekő Sándor

EGY NEHÉZ TÉLI NAP

Akik évek hosszú során jártak az erdőket, hegyeket, azok az év minden szakában bőséges választékot találnak mindabban, amit a természet szépsége és annak mostohasága nyújt. Hányszor áztunk már esőben, dideregtünk szeles hegytetőkön, tapostunk mély havat órákon át monoton lépésekkel, átnedvesedett bakancsokban, hunyorogtunk hóviharban széllal szemben menve, ázott a gúnyánk havas esőben, szomjaztunk téli verőfényben, loholtunk orvvadászok lövésének irányába, nyargaltunk kóbor kutyák ugatása felé és követtük mély hóban a sebzett vad nyomát! Hány nehéz percet éltünk át, mikor a szembenálló puskacsővek találkozásakor pillanatok alatt kellett döntenem az elkövetkező cselekedetről: ő, vagy én? Jó, ha akadt harmadik megoldás, amely mégis csak a legmegnyugtatóbb volt. Bizony nem mindig az élet napos oldala jut annak, aki arra adta a fejét, hogy hivatásos vadász legyen!

Benne voltunk már ekkor is nyakig a télen. Harminc centit meghaladta a hó. Fagy követte az olvadást és kemény volt a hó teteje, de csak annyira, hogy a kutyákat, őzeket megbírta, az embert már nem. Reggel időben indultam el, hogy a távoli erdőreszekbe is elérjek. Felcsatoltam a vezetékre a vérebet. Az út eleje még könnyű volt. A szánok által járt utakon a reggeli napfényben örömmel mentem. Hanem utána le kellett erről is térni, mert egy helyen két kutya friss nyomát kerestem az úton. A szálerdőbe tértem le és egy borjas szarvasvénnyel találkoztam. Hosszasan terjedt itt el a lankáson emelkedő déli hegyoldal, havát megolvasztotta a tegnapi napsütés és éjjel megfagyott a teteje. Ha az ember rálép, a felső réteg tartja a súlyát egy darabig. Ám, ha ránehezedik, beroppan alatta és lépheti a másik lépést. Azzal ugyanígy jár. Egy darabig még csak megy ez, aztán fárasztóvá válik a

gyaloglás, de megállás nincs! Legelőször ezeket a kutyanyomokat kell tisztázni, nem kapták-e el a szarvasokat? Hangokat nem lehet hallani, tehát messze eltávolodhattak már, vagy kora reggeli nyomok. Nagy kerülővel a tetőre megyek fel. Ez a Sasbérc: széles, fennsíkszerű hegyorom. Rajta régi, többemeletes vadászszállás tetőtlen romja. Szeretik az őzek ezt a csendes pagonyt. Most is, míg itt járok, összeszámlállok vagy tízet. Lejjebb, a védett kápolna, a vándorszarvasok megszokott téli beállókahelye ma üres. Megnézem a sasbércei nagy etetőt is. A lombtakarmányt a minap rakattam ki a rácshoz és nagy részét már föltették a szarvasok, őzek. Mindenütt, ahol eddig voltam, ezt a takarmányféleséget vették fel a szarvasok a legszívesebben. Itt is! Átmegek a kiskéri nagy tarvágásba, az a legmagasabb tető erre felé. A kiskéri erdőszél fölötti gerincen egy darabig lemegyek a bükkösig. Semmi! Aztán tovább a Kávahegy felé tartok. Süt a nap, de a hideg ereje a déli órákban is alig csökken. Leülni sem ajánlatos, ezért az ebédet is zsebből, menetközben eszem meg. A szegélyező szálerdőben, ahol a szél ereje alig érezhető, magányos bika-nyomra akadok. Mai nyom. Egy darabig ráteszem a vérebet. Egy kilométert sem megyünk rajta, mikor a borjas tehén és a kutyák nyomát lelem újra meg. Egy kerülővel, szél ellenében, a Bástyá felé vezetnek. Követem őket egy darabig, majd az orom alatt a szedresi magaslesre megyek fel. Erősen vág a szél, nem sokáig lehet bírní. Leszállok és a Rezeskút mélyebb völgyébe ereszkedek le. Ideje volna egyet pihenni! De hol? Egy szélvédett kápolnában háromtörzű gyertyán áll a patakparton. Itt állok meg. Kisvártatva előveszem a rókahívót és evvel teszek néhány próbát. Titkon remélem, hátha a kóbor kutyák itt járnak a közelben vala-

hol? Ha róka jönne be, azt sem bánám! Harmadszor is hívok már és lassan lemondok a sikerről. Kedvetlenül teszem zsebre a hívót. A kápolnában forog a szél. Több irányba is kell figyelni, ha jönne valami. Hirtelen balkéz felől, a Macskavár oldalán megpillantok egy rókát. Óvatosan közeledik. A kápolna érdéki, ahonnan a nyúlásról hallotta. Egy fatörzs takarásában megáll és figyel. Míg takarva áll, felemelem a puskát és a távcsőben célozva várom, hogy a fa mellől előkerüljön. Amint kilép, meglövöm. A 8 mm-es Mauser golyója nagy lyukat ütött rajta, s mozdulatlanul terült el a lövésre.

Nem töltöm itt tovább az időt, menni kell, mert még hosszú az út és a téli napok rövidek. Felkerülök a Macskavárra. Itt két helyen is megtalálom a minden disznós területen, így nálunk is ismert „nagy kan” nyomát. A Szúnyoghegy és Disznósorom vonalát szeretem. Friss havon nyomozva az erdőt, valóban egy rendkívüli nagyságot sejtető nyomú disznót szoktunk észlelni, mely gyakorlott szemű vadász előtt ismerősként tűnik.

Tovább, bokros terepen sokat botladozva és köveken csúszkálva, lejutok a Liszkői etetőhöz.

Nem a legszerencsésebb helyre építették. Északi hegyoldalon van, szélnak kitett, zord helyen, nem is sok a látogatója! Kevés a nyom erre felé. Egy kerülővel a Szúnyoghegy tetején vagyok, az oromra kiállva messze ellátok a hegyek lábánál elterülő mezőkre. Éles szél vág szemközti. Sehol semmi mozgás! Csak a szélmentes oldalakon és a völgyekben lehet valamit remélni.

A déli hosszú lejtőn megint a minduntalan beroppanó tetejű hó! A járás egyre fárasztóbb már. Még a Nagymészhegy környékét akarom útba ejteni. Ott remélem a szarvasokkal egy találkozót, mert ma csak a

Szúnyoghegy aljában láttam messziről egy csapatot, melyek lépteim messze hallható ropogásától, míg a Rezeskút felett a vágásból vágtak át a szemközti napos oldalra, de csak annyit láthattam belőlük, hogy bikák és tehenek vegyesen voltak.

Jól benne vagyunk már a délutánban, mikor a Nagymészhegy melletti úton, a Kacsató nevű fennsík szélén, a szálasban egy nagyobb szarvascsapatot pillantok meg a tölgyesek közé ékelve és nem éppen ideillő akácosban. Lehetnek vagy tizenhárman, húszan. Itt, ahol kevés a szarvas, különösen meg télen, idegen, vándorszarvasok jelennek meg ilyenkor nagy csapatokban. Mivel pedig jórészt borsosnyí szarvasok és nem a legkiválóbbak, nyugodtan lehet őket apasztani, mert sok jót nem hoznak be a területre. Bizalmatlanul nézegetnek, majd elugranak. Jó széllel megkerülöm az akácos sarkát és sikerül megint összejönni velük. Másfelé is figyelnek, majd lassan megnyugodva lépegetnek, csoportosulnak. Egy tölgyfa mellől végignézem őket. Az egyik kései borjas tehenet gyorsan kilövöm. Nincsenek teljesen tisztában a lövés eredetével, mert rövid megugrás után ismét állnak. A borjú tévován néz a tehen után, amely már fekszik. Ezt is elejtem. A megriadt csapatból még egy ünt és egy borjút sikerül meglőnöm, sőt még a nyiladékon az eltűnőkből az utolsó magányos tehenet is kiemelhetném...

Elég volt a lövöldözésből! Csak most érzem, mennyire fáradt vagyok már. Reggel óta még nem ültem le és a hótáposás kimerítő hatását az idegfeszültség felengedése után érzem igazán. A puskát is nagy igyekezettel kellett tartani, hogy a lövések egyenesen menjenek, mert a jó lövéshez megfelelő erőnlét szükséges. Legalább most már pihenhetek egy keveset! Persze nem leüléssel. Arra idő sincs már, és hideg is van. A négy szarvas elég közel fekszik egymáshoz. Ezeket még gyorsan ki is kell zsigerelni...

Ahogy a szarvasokat feltöröm, megpihen a sokat hajtott láb, átmelegszik az elgémberedett kéz. A vérebet is megettem a zsigerekből. Mire lilás színben bukkik le a nap, érezhetően hidegebbé válik a levegő. Ismét útra kelek, mert hazáig még van vagy öt kilométeres út. Jó ideje csillagos ég alatt rogom az utat. Senki sincs már ilyenkor az erdőn, csak most érzem, mennyire egyedül vagyok! Mint ahogy egész nap senkihez nem szóltam, mert a magam útját ma is társ nélkül jártam, mint annyiszor már az életemben a csodálatos magyar erdőkben!

Rácz Sándor
ny. fővadász

RÓKANÁSZ

Az egyezerkilencszáz-kilencvenkilencedik év, jó tanácsként, vadnyomokkal teleírott, puha havat hagyott fiatal utódjára, aki ifjonti, forrófejű lelkesedésével már az első napon megolvastotta azt. A lángolás ellobbant és január másodikának reggelén jégkérges hó őrizte a tegnap meggondolatlan cselekedetét. A jó tanács semmibevétele, a fiatalos „majd én jobban csinálom!” kudarcra kínzó vádként merevedett jégbe. Az Új Év egynapos, jeges hőzöngése a temetnivaló múltból és önnugtató „én majd más-ként csinálom jól” bizonygatása oda szelődött, hogy az éjszaka leple alatt két centis porhóval takarta el meggondolatlan cselekedeteinek nyomait. Az őzek ez persze semmit sem segített, de a nyulak, rókák friss híreként jól olvasható nyomokat hagyva, hangtalanul osontak a hótakarta jeges kérgen.

Ha kötelező olvasmányokat nem is, de a szabadonválasztottakat mindig is nagyon szerettem. A reggeli nyomolvasás is a kedvenceim közé tartozik. Néha az egész délelőttöm rámegy, mert itt lehet csak igazán a sorok között olvasni. Ezt követi a könnyű vagy nehéz döntés, hogy hová üljek ki éjszakára. Az átvirrasztott fél vagy egész éjszakák után, főleg, ha eredménytelenek, jön az éjszaka nyomtatott, reggeli havas lapok mindennél izgalmasabb átnézése, hogy mi lett volna, ha...

Január harmadikának reggelén egy nádas mellett haladva kedvező hírekre leltem. Nagyon bizonytalan a siker, de ha szerencsém lesz, akkor még lövés nélkül is nagy élmény lehet.

A január illő hidege olyan puffadt tollgombóccá formálta az elülni készülő verebeket, hogy szinte didergek, ha rájuk nézek. Vándorlásaim során, több mint negyedszázada hű társam az éjszakai havonüléshez szükséges kacatjaimmal kitömve, erősen kapaszkodik a hátamon. Bár még lenne idő nyomaim kihűléséhez, de inkább nagyot kerülök, mert nem érzem illendőnek összetaposni a nádas és az erdő szélén meghúzódó leshelyem közti teret, mely talán rókák nászának lesz ma éjszaka is helyszíne. A hótaposástól és a hátam terhétől mélyeket lélegezve érkezem a leshelyhez. A kifújt párafelhőimre pillantva megnyugszom, mert a szél még mindig tartja régi jó szokását. Akár jön, akár megy, de a nádasal mindig párhuzamosan halad. A leshelyet korhadttuskókból raktam, bízva a megfagyó hó és hólé összetartó erejében. Ez jól be is vált, mert egy moccanás sincs, mikor téli álmára készülő medveként beleprézelem magamat. Jól kitöltöm. Kényelmes, mint egy karosszék, de tudom, hogy órák múlva a mozdulatlanság miatt lesz ez még kínpad is.

A nádason túli messze nyugatról laposan érkező fényekben színüket veszített, feketén hajladozó, bugafejű nádszálak, a szél irá-

nyát és erejét jelző összetett görbéket óriás mutatókként karcolják a tovatűnő időbe. Türelmetlen örökös módjára várom, sürgetem a rózsaszínű gyászban búcsúzó nap végét. A téli alkony nyomasztó hangulatát gyerekkorom óta nehezen viselem. A távolról jövő ugatásokból ítélve így lehetnek ezzel a kutyák is. Próbálom figyelmemet elterelni és a leshelyem jurtaszerűen nyitott tetején kinézve várom a sötétszürke ég feketébe mélyülését. Ez sem segít, mert a nyílás széleiről a földbeszakadt gyökerek csonkjai, kőbőlfaragott vízköpek nyitottszájú szörnyeiként néznek le rám.

A nádasból kelő sötétség érkezését egy fátyolos nyaffantásban is vad hang jelzi. Úgy mint legelőszőr, azóta is mindig áramütésként fut rajtam végig. Felszabadít! Befogad és megnyugtat az éj. Enélkül nem tudnék hét, nyolc, de esetenként még több órát is szinte mozdulatlanul, vagy legalább is hangtalanul ülni, várva arra a mindent kárpótló pillanatra, amit a havon osonó róka megpillantása jelent. Az órákon át nézett kép, mozdulatlan táj ettől nem lesz unalmas, mert bármely pillanatban bekövetkezhet a varázs és hatása aló szabadulva cselekedni, uram bocsá' még löni is kell.

Az éjszakai rókaleshez sokszor még egy fél ember is sok, ezért a várakozás hosszú óráit egyedül töltöm, de nem magányosan. Múltból és jelenből, térben és időben korlátlanul idézhetők meg látogatók és teremthetők akár társaságok is. Most is néhai Mesterem érkezik elsőként, hisz neki szeretném bemutatni a leshelyet és megbeszélni vele elképzelésemet. Ismerjük egymásnak még a gondolatát is, ezért azt játszom, hogy helyette én beszélek.

– Tudom, hogy csak száznyolcvan-két-száz fokot látok be és nem az egész terepet, mint ahogyan azt te szeretted, hogy ne érjen meglepetés és legyen idő felkészülni. Tudom, hogy megint szűk helyre bújtam és ez korlátoz mozgásomban, aminek gémberedés és hibázás lehet a következménye, de talán így közelebből tudom a jelenségeket szemlélteni. Abban egyet kell értened velem, hogy a széljárás és a hátam mögött felkelő, a nádas szélét viszont jól megvilágító Holdat illetően jól választottam meg a helyet. Ami az előző éjszaka történéseit őrző nyomokat illeti, én heves udvarlást olvasok ki belőlük. A mintegy harminc négyzetméteres területen igen sok időt tölthettek, mert vagy öt-hat helyen kis és nagy talpak egyenes tömörítették keményre a vékony havat, őrizve az udvarlás hevességét. Arról, hogy mindez kis területen játszódott, arra következtetek, hogy a szuka számára sem volt közömbös a kan. Ennek legfőbb bizonyítéka az a letaposott folt, ahol a kis és nagy talpnyomatok egymással ellentétes irányban való állást, topogást és ide-oda sodródást sejtetnek. Ne is mondd. Tudom, semmi esélyem, hogy ma ismét láthassam az új párt, de hátha történik valami más ér-

dekes. Velem maradsz? Buta kérdés, hisz minden lesről együtt szoktunk felkelni.

Az utolsó napját élő fogyatkozó Hold gyenge fénye az enyhén párás légrétegen sem tud átvergődni, így csak derítő fényt ad, de ez is elegendő. A nádasban fel-felhangzik egy-egy kan kereső hangja, de nem sietnek elhagyni a nádas nyújtotta takarást. Ez érthető is, hiszen jellegzetes szagával a tüzelő szuka ott bent adta hírül vágyát. A hangokat hallgatva tovább folytatom az eszmecsere.

– Mint tudod, ezen a havon, egyazon területen három, feltűnően kis testű rókát lőttem. Úgy véltem, hogy egy kései alomból származnak, mert alig öt kilogramm súlyúak voltak.

– Nem hiszem, hogy ez a magyarázat – szólal meg a téma kapcsán tanácskozássra megidézett, nálunk avatottabb, testes vadbiológus barátunk.

– Sokkal valószínűbb – folytatja –, hogy genetikai okokra vezethető vissza ez a csökkent testméret.

– Mi a véleményed a veszethez elleni immunizálás következtében várható róka-túlszaporodásról? – faggatjuk tovább.

– Nem lesz tragikus, hiszen a természetes rendszerekben sok jó fék található, ezért önszabályozóak. Ha túlszaporodnának, akkor majd a rüh helyreállítja az egyedszámot – mondja higgadtan.

Hiszünk neki, mert mi is így gondoljuk és „egy tarisznyával neked” kívánsággal búcsúzunk tőle, mert tudjuk, hogy Zalában egy behavazott, töretlen kukoricatábla szélén ülve várja az éppen felé közeledő kondát.

Ezalatt észrevétlenül érett férfikorába lépett az éjszaka. Nem fázom, de a derekam megmerevedett és fáj, a jobb combom is görcsöl. A görcs tovább fokozódik, mikor lábamat óvatosan próbálom kinyújtani. Zajt nem akarok kelteni, mert akkor az eddigi közel ötórás várakozást esetleg egy mozdulattal tönkreteszem. A vad ugyanis mindig akkor jön, amikor az ember épp zajt csap. Ültömben, lazításként olyan mozdulatokat teszek a csípőmmel, mintha járnék. Mosolygunk. Az ide-oda testsúlyáthelyezések lazítják a derekam és oldódik a görcs is. A testi bajok ideiglenes kezelése után ismét gondolataim felé fordulok.

– Több mint háromszáz rókát nyúztál meg csupasz kézzel – címzem gondolatomat Mesteremnek –, és az első rókámat felügyeleted mellett én is gumikesztyű nélkül nyúztam. Azóta ezt többet nem mertem megtenni. Erről jut eszembe vadászbarátaink, Feri és Jancsi esete.

Miközben a megidézettek évődve közelednek, nem tudok térképzetemtől elvonatkoztatni, ezért mosolygok a helyzeten, mert ők még egy vadászházban sem férnek egy-

(Folytatás a 22. oldalon.)

RÓKANÁSZ

(Folytatás a 21. oldalról)

mástól, nemhogy ebben a vacokban. Majd megoldjuk valahogy. A szellem mindenre képes.

Sikertelen éjszakai rókavadászatról, hajnalban Feri tanyájára tartok, mikor a 70-es út terelő vonalán egy gyönyörű kan rókát talállok. Külsérelmi nyom nincs rajta, még meleg, bundája dús. Felveszem. Hogy szabaduljak a nyúzásból, mert azt az időt is inkább vadászattal töltöm, Ferinek ajánlom. Két-három nap múlva a kopogásra fagyott rókához, hogy a nyúzásba hiba ne essék, Jancsit hívta. Ismerve Ferit, a munkát nála tarpai szilvapálinkával kell kezdeni. A folytatást nem tudom, de a hír igaz, miszerint a gyönyörű fark nyúzás közben sajnos Jancsi kezében maradt. Ebből a csalódásból fakadhatott Feri aggodalma vadásztársáért, mikor veszteséggel kapcsolatos kérdéseire, megnyugtatót várva, állatorvos barátjához fordult. A doki a baráti érdeklődést (ki tudja miért?) hivatalosra fogta és a róka fejét vizsgálatra küldte. Ha már egyszer el-

kezték vizsgálni, melyik rókában nem találták meg a veszteség vírusát? A tisztiorvosi értesítés elolvasásakor, miszerint több hónapig tartó immunizálási injekciósozaton kell átesnie, Jancsin azonnal a veszteség félreismerhetetlen tünetei kezdtek jelentkezni. Később, szerencsére kiderült, hogy ezt nem a vírus, hanem a düh okozta.

Az esetet újból felidézve, Jancsi még mindig veszteséggel forgatja szemeit, míg Feri csak ártatlanul mosolyog. Mielőtt egymásnak esnének, elbúcsúznak tőlük.

Az éjszaka öregszi. Az acsarkodó, utánzó, panaszkodó zagyva kutyaugatást már elnyomta a zsíros lustaság. A fejhangon előadott fátyolos dűnyögések, a határozott vák... vakakák kereső ugatások és a minden szukát akaró, krákk, krákk, ká-ká-ká-ká-ká, száraz, reszelős vad hangok kánonja lebeg a nádas felett, pedig nekem egy ká-fantás is elég, hogy reménykedve, még néhány órát tovább üldögéljek. Olyan erősen hat rám a varázs, hogy már én magam is érezni vélem a rókaszagot, pedig a szaglászom használhatatlan.

A hang- és szagélmény megvan, az érintésről már le is mondanék, de legalább a látványt adná meg az ég. Érzem, hogy ezzel a harmadik kívánságommal baj lesz. Ugyanis valós környezetem képeit egyre gyakrabban váltják fel gondolataimnak, lecsukódó szemhéjaim mögött kirajzolódó víziói. Hosszabb-rövidebb idő múltán, szemem felpattanásakor egyre nehezebben bírom az ide-oda úszkáló két képsíkot fedésbe hozni. A következő megpróbáltatás, hogy felriadó, fáradt szemem számára egysíkba tömörítve megszűnik a közel, s távol és csak keserves erőlködés árán mélyül újra térré, mint amikor egy Vasarely-kép raffiniált térhatásait kutatom.

Az ijesztően öregedő éjszakában utolsó vendégem is magamra hagy a jelen megválaszolatlan és a jövő még meg sem fogalmazható kérdéseivel.

A természet bölcs parancsának engedelmeskedve, a nádasban tovább tombol a vágy.

Szarka János

Kamaraerdei Diana Vt.

VADÁSZOK A SAJTÓBAN

A vadászok többsége középkorú, diplomás és nem túl gazdag. Ezt állapította meg az Országos Magyar Vadász Kamara felmérése. Az utóbbi hetek sajtójából az is kiderül, hogy évente akár másfél milliárd forint kárt is okozhatnak a vadállományban és a vadhús-kereskedelemben a vadászok.

„Az átlagos magyar vadász 31-50 év közötti, középfokú végzettségű városi férfi, aki legalább egy évtizede hódol szenvedélyének. Az Országos Magyar Vadász Kamara sportvadászok körében végzett felmérést, amelyből kitűnik, hogy a puskával erdőt járók többsége az idősebb korosztályhoz tartozik, hiszen 84 százalékuk 31-70 éves. Ennek ellenére a vadászok között lényegesen magasabb a diplomások aránya, mint a társadalom egyéb rétegeiben, hiszen minden harmadik vadásznak felsőfokú végzettsége van. Bár a statisztika szerint a teljes magyar népesség 18 százaléka a fővárosban él, a budapestiek – úgy tűnik – nem nagyon szeretnek vadászni. A budapesti vadászboltoknak azonban jó hír lehet, hogy a fővárosiak ritkán vadásznak ugyan, de ők költik a

legtöbbet erre a sportra. A vidéki városokban élő férfiak »megszállottabbak«, hiszen közülük kerül ki a vadászok 49 százaléka. Érdekes megállapítás viszont, hogy minél nagyobb városban lakik valaki, annál kevesebb időt tölt vadászattal. A magyarok egyébként rutinos vadásznak számítanak, hiszen felük tíz évnél régebben űzi ezt a sportot. Az erdők és mezők lakói fellélegezhetnek, hiszen a vadászok 40 százaléka évente mindössze 20-50 napon ragad puskát és csak hat százalékuk ül minden szabadidejében a lesen.” **A Népszava Átvilágították magukat a magyar vadászok című tudósítása** szerint egyébként nem a sok szabadidővel rendelkező nyugdíjasok, hanem inkább a fiatalabb vadászok járják a legtöbbet az erdőt.

A törvény alkalmatlan az orvvadászok megfékezésére – állítják a szakértők a **Magyar Hírlap Milliárdos károkat okoz a vad-orzás című írásában**. „A két évvel ezelőtti elfogadott vadászati törvény ma tehetetlen az ágazat »vadhajtásaival« szemben. Évente akár másfél milliárd forint kárt is okozhatnak a vadállományban, illetve a vadhús-for-

galmazásban a vadászok és a fekete vadhús-kereskedelemben szakosodott szervezetek. A szakma szerint nem elég szigorúak a szankciók. Nem lehet például elkobozni a tetten ért orvvadászok fegyvereit, milliókat érő autót, egyéb eszközeit. Ráadásul a kiróható bírság sem elrettentő mértékű. Az előírások némelyike pedig egyenesen a vadászokat segíti. Megtiltották például az éjszakai lámpás vadászatot, emiatt a vadászok napnyugtától pirkadatig háborítatlanul garázdálkodhatnak. A jelek alapján egy-egy ország-részben immár szervezetté vált a rablás. Nagy a valószínűsége, hogy az orvvadászok beépültek egy-egy vadásztársaságba, erdőgazdaságba. Így nagyon könnyen szerezhetnek információt arról, hol, mikor »dolgozhatnak« nyugodtan. Gyakorlattá vált, hogy a tetten ért orvvadászok megfenyegetik a vadőröket. Előfordult, hogy a vadőrt tűz alá vették, s amikor az visszalépett és megsebesítette az orzót, akkor egy évig a vadőr ellen folyt vizsgálat, aki ráadásul ez idő alatt nem űzhette mesterségét.”

„Nagy pusztítást végeznek az orvvadászok, de ez szerencsére nem látszik meg a magyar

vadállományon. A hivatásos vadászok az egységes fellépéstől és a szigorú büntetések kiszabásától remélik, hogy sikerül úrrá lenniük a gondokon.” Mindez a **Népszabadság Rekordbikát lőttek című cikkében** olvasható, amely egyebek között megállapítja: „Magyarországon egyre többen fogyasztanak vadhúst. A magyar asztalokra 239 ezer kiló szarvas-, 50 ezer kiló döm-, 134 ezer kiló őz-, 6800 kiló muflon- és 433 ezer kiló vaddisznóhús kerül évente. A nagynak tűnő számok ellenére az ágazat részesedése alacsony a magyarok fogyasztásából, az egy főre jutó évenkénti vadhús-fogyasztás alig több mint 8,6 dekagramm. Ehhez persze hozzá kell venni az apróvadból elfogyó ötven-ezer mezei nyulat, ötvenezer vadkacsát, valamint 281 ezer fácánt. A szakemberek szerint a magyar vadállomány Európában több mint figyelemre méltó. A vadász mesterek megállapították, hogy az 1995-ben meghozott szigorítás is meghozta az eredményét. Ekkortól ugyanis a túlságosan korán kilőtt állatokért, büntetést kell fizetni. A százezer forintos összeg elég visszatartó erő.”

Összeállította: K. E.

LÁSZLÓ PÉTER ISTVÁN

László Péter István gyerekkorában sokat játszott a plasztilinnal, agyaggal, leste és tanulta a szobrászatot, de talán serdülői dacból, talán más okok miatt, nem a nagyszerű apa, a híres szobrászművész pályáját folytatta, hanem a Pollack Főiskolát elvégezve, Fehérváron telepedett le, és kezdett el dolgozni, mint épületgépész mérnök.

Életébe sok kaland fért bele, hiszen – korántsem mellesleg – rádióamatőrként Fa Nándor egyik itthoni kapcsolata volt. Később autóversenyzőként három Guinness világrekordot autózott, de azért természetesen sokat volt édesapja, a szobrászművész mellett, és mint „kívülről” jött ember sokat kritizálta és ezzel

segítette egy-egy új „gyermek” megszületését. A sok kacskaringós kitérő után tért vissza az immár akár tradicionálisnak is nevezhető családi tevékenységhez.

Lassan egy évtizede, hogy a tanult szakmát otthagyva, az alkotói pályára lépett és saját videó stúdiójának irányítása mellett beállt a műterembe édesapja mellé dolgozni.

Az agyagból, plasztilinból készült szobrok évek óta az ő keze alatt válnak maradandó bronz művekké. A hozzá nem értő, csak művészetet szerető emberek nem tudják, honnan tudnák, hogy a bronzban való megvalósítás milyen önálló „alkotás”, hiszen vissza kell

hozni azt a gondolatot, amit a szobrász gondolt a mintázáskor. Be kell vallani és be is vallja, hogy a cizellálás nem önálló művészi tevékenység, bár az elmúlt évszázadok alatt önálló „mesterség” volt. Gondoljunk a görög, római korokból, vagy a későbbi évszázadokból ránk maradt bronz szobrokra. Ezeket a szakma minden csínját-bínját tudó, nem csak a felület megdolgozásához értő, hanem a patinázás máig elrejtett titkát is bíró mesterek készítették.

Az évek igazolják, hogy sok-sok cizellőr után a fiú az, aki érzi és talán tudja, hogy a mintázó szobrász mit álmódott, mit akart elmondani egy szoborral és ezt neki kell visszaadnia. Természetes, hogy cizelláláskor előtte áll az eredeti szobor, és természetesen most az apa az, aki kritikus szemével ellenőrzi a „végterméket”. Nem mindegy, hogy a kis vésőkkel, reszelőkkel mit vés le az öntvényről, hol és melyik élt, vonást, vonalat erősíti vagy tompítja el. Ez az a szükséges egyensúlyi mérleg, amit tanulni nem, csak megérezni lehet. Az apa és a fiú Ars Poeticája azonos: a

természet olyan szép és olyan gazdag, hogy azt megváltoztatni csak annyira szabad, amennyit az ábrázolás feltétlenül szükségessé tesz. A László szobrász műterem – apa és fia alkotó műhelyében – a szobrok ma már két helyszínen készülnek, hiszen a mintázás Pesten, a Várbazár-sori „mintázó” műteremben kezdődik és az öntödei kitérő után a fehérvári „bronz” műhelyben kapják meg végleges formájukat, patinájukat és márvány alapjukat. A szépet szerető, a természetet kedvelő társadalom érdeke, hogy László Péter és fia közös alkotói tevékenysége még hosszú éveken át tartson, őrizve a művészetet egyre embertelenebbé váló világunkban.

Csak remélni lehet, hogy mai modern, embertelen művészetünk mellett van és lesz érdeklődés ezekre az „emberi” alkotásokra. Szobraik a Vadászati Kulturális Egyesület regionális kiállításain is méltán arattak sikereket a vadászok körében, hiszen ebben a műfajban igazán nem vagyunk elkényeztetve.

HÁZIORVOSUNK TANÁCSAI

A vadász szíve sem zöld, és – sajnos – a vadász szíve is megáll egyszer. Nem mindegy, hogy mikor. Manapság ijesztő statisztikákat hall a magyar saját egészségéről és esélyeiről. Nem fölösleges, ha a vadász is gondol egészségére, ha másért nem, azért, hogy szenvedélyéről ne kelljen lemondania. Nem vígasztalhatnak bennünket a megírt és szájról-szájra terjedő, édesbús történetek a lesen örökre elalvó öreg vadásztól. A betegség azonban sokkal durvább, sokkal prózaibb. Szép halál nincs! Méltó, talán igen...

Ahhoz, hogy minden igaz vadász végelgyengülésben távozzék az örök vadászmezőkre, száz éves kora táján, nincs használható megoldási javaslatunk. Ahhoz viszont, hogy megelőzzük, kivédjük a kivédhető bajokat, javítsuk a megínogni látszó egészségünket, hasznos tanácsokat kaphatunk dr. Lőrincz Ambrus főorvostól, gyakorlott és megszállott kardiológustól és vadásztól. (A sorrend esetleges és tetszőleges)

Ajánlom figyelmükbe...

dr. Végh Endre

E helyütt a teljesség igénye nélkül abban szeretnénk segítséget adni, hogy már a vadászat előtt, de közben is felismerhessük akár magunkon, akár másokon, egyes szívbetegségek azon tüneteit, amelyek jelzik, hogy nem vagyunk a „biztonságos vadászhathoz alkalmas állapotban.” Téma-választásunk oka, hogy ma, Magyarországon a szív és érrendszeri betegségben szenvedők adják a megbetegedési és sajnos a halálozási esetek több, mint felét. Ez az arány valószínűleg így van köztünk, vadászok közt is. Egészséges emberben a szív pumpaszerű működésével keringeti a vért a szervezetben, és friss oxigénnel feldúsult vérrel látja el az életfontosságú szerveket, a szívizmot magát, az agyat, a vesét, és a munkavégzéshez az izmainkat. A vadászattal járó nagyfokú fizikai megterhelés, gondoljunk csak egy tapadós, sáros területen való hajtásra, vagy egy elejtett nagyvad terítékre hozására, fokozott munkával, megnövekedett oxigénigénnyel jár.

Szívbetegség, érszűkület, vagy a tüdő betegségei esetén ezt a megnövekedett oxigén szükségletet a szervezet nem tudja kielégíteni és jelentkeznek azok a tünetek, amelyek figyelmeztetnek bennünket, hogy eddig, és ne tovább!

Egyik legelső panasz lehet a fulladás. Ez a tünet jelentkezhet asztma, légcsőhurut esetén is, de szívizom-károsodás

dáskor is, amelynek ma talán a leggyakoribb oka a rosszindulatú, vagy nem kielégítően kezelt és hosszú ideje fennálló magas vérnyomás, a koszorúér-betegség, szívinfarktus vagy egyéb ok miatti szívizombetegség. Fulladással járhat a szívbillentyű betegségek miatti szívelégtelenség is.

Amikor a mindennapi tevékenységünk során is jelentkeznek panaszunk, nem szabad fokozott igénybevételnek kitenni magunkat.

Vadászat közben, ha a szokásosnál nem nagyobb megterheléskor lép fel a fulladás, álljunk meg. Várjuk meg, míg elmúlik s csak azután induljunk el újra. Nem hiszem, hogy a fegyvert összecsukva azonnal be kell fejezni a vadászatot, de szóljunk a legközelebbi vadásztársunknak, hogyha segítség kell, kéznél legyen, s ezután úgy irányítsuk a továbbiakat, hogy minél kevesebb megterhelés érjen bennünket hazaérésünkig. Rosszullétünket kövesse kivizsgálás, amit az alkalmaságunkat egyébként is elbíráló családorvosunk biztosan szakszerűen irányít majd. Szívizmunkat a koszorúereink látják el vérrel. A koszorúerek szűkülete következtében kevesebb vért kap a szívizom és az emiatt fellépő oxigénhiányra fájdalommal reagál. Orvosi szakszóval ez az angina pectoris. Általában a koszorúér-betegség kezdetekor, a szokványos, mindennapi tevékenység esetén ez a kevesebb oxigén is elég a szív

Mottó: A vadász legnagyobb szerencséje az egészség. A beteg vadásznál csak a beteg vad a siralmasabb látvány.

normális működéséhez és így a betegség tünetmentes. Terhelésünk fokozódásakor, így vadászatkor is, a megnövekvő szív munkához ez a vér mennyiség már kevés, és mint egy vészcsengő, jelentkezik a mellkasi fájdalom. Vigyázat, életveszély!

Az angina pectoris jellegét, helyét és időtartamát tekintve rendkívül sokszínűen jelentkezhet. A legfontosabb jellemzője talán az, hogy a betegség kezdetén szinte mindig terhelésre lép fel és ennek megszűntekor a fájdalom is megszűnik. Ilyen terhelést jelenthet a hideg szél, néha az étkezés, és van olyan angina, amelyik csak a reggeli felkeléskor jelentkezik. Koszorúér betegség tünete lehet az enyhe baloldali vagy szegycsont alatti nyomásérzés, az ugyanitt jelentkező mellkasi égés érzete is. Sokszor a fájdalom nagyon erős, halálfélelemmel járó, markoló görcsös és azonnali megálljt parancsoló. Legtöbbször a mellkas közepén, vagy a szív tájékán lép fel és kisugározhat a nyak, a bal váll és felkar, valamint a gyomor felé is. Az angina, általában rövid ideig tart, ha időtartama meghaladja a 10-15 percet, vagy ha nyugalomban is

jelentkezik, akkor már közelgő infarktusveszélyt jelez. A szívinfarktus még ma is, kórházban is, sok esetben halállal végződik, tehát ilyen panaszokkal minden vadászat tilos! Ekkor semmilyen vadúzás nem ajánlott, de még az erdőzúgás is kockázatos lehet, hiszen az erdőbe is el kell jutni. Ilyen állapotban a vadászatot megkezdeni nem szabad és ha vadászat közben lép fel az angina, s különösen ha ismétlődik is, a vadászatot be kell fejezni. Szólnunk kell társainknak, hiszen bármikor szükségünk lehet segítségre vagy gyors segítségkérésre. (Ez az egyetlen kivételes eset, amikor a vadászatban a mobiltelefonra szükség van!) A koszorúér-betegség kivizsgálásának, majd a gyógyulás utáni állapotfelmérésnek is talán legfontosabb eszközei a különböző terheléses vizsgálatok, amelyek segítségével pontosan megmondhatók, hogy szívünk mekkora igénybevételt képes a betegség súlyosbodása nélkül elviselni. Ennek ismeretében, háziorvosunkkal, kardiológus szakorvossal közösen megbeszélt és elbírált, betegségünket nem károsító kockázatvállalás mellett a későbbiekben ismét hódolhatunk Diana istennőnek. Remélem, hogy eme pár sornak – melyből biztosan sok lényeges dolog kimaradt – nem az lesz a levonható tanulsága, mint Rózsahegy Kálmán egyik történetének: „Felfelé fésült, sörtes szőke haja és nagy műgonddal kunkorított macskabajsza volt a jegyző úrnak, Nógrádban vadásztunk együtt. Rettenetesen rossz puskás volt, ideges, bolond. Jobbra-balra lövöldözött. Nem tréfálok, veszedelemben forgott az egész társaság élete. Mikor engem is megserétezett – szerencsére csak egy-két fáradt sörétet kapott a bőrkabátom –, rászóltam, hogy – Hé, jegyző uram, ésszerű legyünk! Itt emberek is állnak, vigyázzunk egy kicsit! Dühösen visszafordult és kedves, palócos kiejtéssel kiáltotta felém: Aki gyáva, az ne járjon vadászni!...

dr. Lőrincz Ambrus

ÖNNEK IS ÜZLET EZ A SZAKÜZLET

VADÁSZ- ÉS MAROKLŐFEGYVEREK

Steyr-Mannlicher, svájci-német SIG SAUER
és az osztrák Glock pisztolyok, SWAROVSKI TÁVCSÖVEK,
Hirtenberger lőszer. Fegyverjavítás.

– OLCSÓ BIZOMÁNYOS FEGYVEREK –

ARANYFÁCÁN VADÁSZ-HORGÁSZ ÁRUHÁZ Budapest XIII., Kádár u. 3.
Tel./fax: 320-4314 * 320-4315

Klein

Import-Export Kereskedelmi Kft.

HULLAJTOTT AGANCS FÖLVÁSÁRLÁSA
A LEGMAGASABB NAPI ÁRON!
AZ ÖN PARTNERE A *Klein* IMPORT-EXPORT
KERESKEDELMI KFT.

1181 BUDAPEST, BAROSS U. 62.

TELEFON/FAX: 00-36-1/290-7299

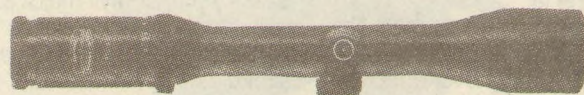
AUTÓTELEFON: 00-36-30/9484-316

NÁLUNK A LÖTT VADÉRT MINDIG A LEGJOBB ÁRAT KAPJA!

A vadász szeme

A természet bőkezűbb volt a ragadozó vadakhoz, mint a vadászó emberhez, de a hátrányt sikerült intelligenciával és találékonysággal behozni. Mindenekelőtt a látás terén. A Schmidt & Bender távcsövek bizonyítják ezt. Kiváló képminőség, természetű színviszáadás, rendkívül jó képfelbontás, még kedvezőtlen fényviszonyok mellett is, széles látómező, csekély súly, kompakt méretek azok a tulajdonságok, melyek világszerte meggyőzik a vadászokat. A kiváló minőségű fegyvertávcsöveink felveszik a versenyt a leopárd szemével is.

1,5-6 x 42

Schmidt & Bender Hungária Kft. ■ H-1106 Budapest, Fehér út 10.
Telefon: 260-7641 ■ Telefax: 263-2937

CONCORDE TRAVEL

1062 Budapest, Andrássy út 56. Tel.: (06-1) 353-0935, 269-5447, 269-5448
Fax: (06-1) 353-0417. E-mail: concorde@mail.datanet.hu
<http://www.port.hu/travel/concorde>

A ConCorde Travel legkedvezőbb repülőjegy árai

MÜNCHEN	42 750,-	MADRID	52 300,-
AMSZTERDAM	42 100,-	ISZTAMBUL	43 800,-
ATHÉN	44 000,-	NEW YORK	101 200,-
KÖLN	46 000,-	TORONTO	102 000,-
ZÜRICH	44 800,-	WINDHOEK	152 000,-
FRANKFURT	46 000,-	JOHANNESBURG	142 500,-
KOPPENHÁGA	49 200,-	LONDON	45 800,-
STOCKHOLM	53 200,-		

**Az árak oda-vissza utazásra érvényesek
a légitársaság által megadott feltételekkel,
és nem tartalmazzák a repülőtéri illetéket.**

További felvilágosítás és jelentkezés:

ConCorde Travel, 1062 Budapest, Andrássy út 56.

Tel.: 353-0935, 269-5447, 269-5448. Fax: 353-0417

E-mail: concorde@mail.datanet.hu <http://www.port.hu/travel/concorde>

Szakmai nap Baranyában

A megyei vadászaknara tavaly három alkalommal szervezett nyílt szakmai napot. Ezek a programok, a hivatásos vadászok törvényben előírt szakmai továbbképzését is tartalmazzák. Az utolsó december 17-én tartották a pécsi mozgalmi házban. A december 17-ére meghirdetett rendezvény az eddigi előadásokhoz hasonlóan színvonalas volt, és elsősorban a szakmai kérdéseket próbálta előtérbe helyezni. Az előadások a vadászársági vezetőknél, valamint a szakterületen dolgozó hivatásos vadászoknak próbált egyfajta „mankót” adni. A nap első részében Klátyik József, neves vadkarszakértő az „Erdei vadkarak és azok ügyintézése” címmel tartott előadást, majd dr. Nagy Gyula a gépjármű és a vad összeütközési károkról, azok rendezéséről tartott részletes ismertetőt. A harmadik előadó Ács István, a megyei agrárkamara szakértője a mezőgazdasági károkról és azok rendezéséről szólt. Az előadások számos jogi kérdést is felvetettek, amelyekben dr. Bilonka Béla, neves vadászügyvéd segített eligazodni a hallgatóságnak. Mindezekért külön köszönetet a szervezőknek, előadókknak és csak remélni lehet, hogy a jövőben az ilyen és hasonlóan magas színvonalú szakmai napok tovább folytatódnak.

A.G.

Vadászkürtös tanfolyam

A Vadászati Kulturális Egyesület, Pécs-Baranyai Szervezete és az Országos Magyar Vadászaknara Baranya Megyei Területi Szervezete szervezésében, március 13-19-éig rendezi önként jelentkezők részére a Hotel Kövestető, Hosszúhetyűn. Vezető tanár: Szilágyi Lajos, a Liszt Ferenc Zeneművészeti főiskola tanára. Költések: szállással, étkezéssel, egybekkel a tanfolyam díja: 40 000 Ft + áfa.

Program: Kürtös tanfolyami foglalkozások, napi 6 órában történnek, reggel és este: szalonkavaszat.

A hallgatók esténként előadásokon vesznek részt a vadászati kultúra tárgyköréből.

Jelentkezés: Agyaki Gábor tanfolyamvezetőnél. Telefon: 06/72/215-119, 06/30/979-6495. Támogatók: Mecsekai Erdészeti Rt., Hotel Kövestető, Baranya megyei Vadászaknara.

Felhívás

Kérjük a tisztelt vadászírók kedvelőit, hogy csatlakozzanak „A vadászati irodalomért” Alapítványhoz, és támogassák működését lehetőségeikhez képest, amelyet az „A Vadászati irodalomért Alapítvány” BB Rt. 10102244-73120400-00000003 számú bankszámlájára kérünk átutalni.

Az alapítvány kuratóriuma minden évben pályázatot ír ki a legjobb vadász-könyv írója, a legjobb vadász-könyv szerkesztője, és a legjobb kiadói és nyomdai munka elismerésére. A pályázatokat 2000. március 31-éig kérjük az alapítvány levelezési címére (1134 Budapest, Tüzer u. 43.) eljuttatni. Az alapító tagokból álló öttagú zsűri által a legjobbnak ítélt pályázatok nyertesei részére a díjak minden évben a központi vadásznapon kerülnek átadásra.

Tilalmi időben, tiltott helyen, tiltott tölténnyel

Nem mindennapi ügyben intézkedett a közelmúltban a kiskörű Széchenyi Vadászárság vadászmestere. Területlenőrzéskor egy Nivában, minden előzetes beiratkozás, procedúra nélkül pillantotta

meg egy vadásztársát, aki egy „alanyi jogú”, ott tagsági viszonytal nem rendelkező „vendégével” igyekezett a területen valahonnan, valahová. Jelzett, hogy álljanak meg, de azok szélsőben elhajtottak, a vadászmester pedig utánuk. Közben mobil telefonon értesítette a rendőrséget, tisztázandó a nagy sietség okát. A rendőrök fölkészültek a méltó fogadtatásra. Utóközben azonban a gázsl nem spóroló puskásnak sikerült valahogy kidobni az eltüntetendő és ellopandó vadat, bizonyára arra gondolva, hogy ha nincs hull, nincs gyilkosság. Az élet – amint kiderült – azonban ennél sokkal komplikáltabb, mert a rend őrei találtak vért a hazatért kocsi-ban bőséggel és igencsak furda az oldalukat annak eredete. Úgyhogy visszamenve megtalálták a söréttel agyonlőtt, hancsos őzbakot. Am biztos, ami biztos, az alanyi jogú vendégvadász beismert mindent, amíg az elveszettnek hitt őzet keresték. Viszont, hogy legyen valami öröm is az örömben az elkövető, személyiségi joggal védett tag fegyverét nem vonták be, ki tudja miért. Ennyi a téli kalandos történet. A részleteket, a méltó „jutalmakat”, kártérítéseket a bíróság rendezi, amikor annak eljön az ideje.

Pályázat

A Nimród Fotóklub, a Magyar Természetfotósok Társasága évtizedes hagyományainak és a millenniumi jelentőségének szellemében természetfotópályázatot ír ki a 2000. év tiszteletére „Találkozás a természettel 2000” címmel. A pályázatot nyitott, azon bárki, életkorára, foglalkozására, és állampolgárságára való megkötöttség nélkül vehet részt, amennyiben a pályázati feltételeket elfogadja.

A hazai természetfotósok társadalom kiemelték egyéniségeiből álló zsűri a Nimród Fotóklub által (több, mint 500 000 Ft értékben) díjazza a pályamunkákat.

A képek díjazási kategóriájáról az elbírálás során a zsűri dönt.

Nevezési díj: 1000 Ft, diákoknak, nyugdíjasoknak, sorkatonáknak: 500 Ft. Az összegeket rózsaszín postai utalványon kell befizetni a klub nevére és címére, vagy közvetlen banki átutalással a következő bankszámlára: Nimród Fotóklub: OTP IV. 11704007-20197210. A pályázati nevezés csak pontosan kitöltött nevezési lappal és kísérőjegyzékkel, valamint a befizetést igazoló szelvény másolatával együtt érvenyes! (Az életkor megjelölését 25 éven aluli pályázótól kérjük, ifjúsági különdíj kiadása miatt.) A nevezési formula tesztes szerinti mennyiségben fénymásolható. Postacím: Nimród Fotóklub, 1042 Budapest, István út 17-19. Nevezési lap és kísérőjegyzék is ezen a címen igényelhető. Eredmények visszaigazolás: 2000. február 20-ig.

Az eltévedt vadász

Öt szarvas elejtésével gyanúsítják azt a vadászt, akit a Gyulai Erdészeti és Vadászati Rt. pinchehelyi erdészetének munkatársai jelentettek fel, január 14-én, s a rendőrség el is fogott. Az úgyről Váradi János vadászati igazgató elmondta: területükön az eset elég gyakori, legutóbb karácsony előtt fogtak el a rendőrök olasz orrvadászokat, akik éppen a magyar segítőtársakkal az erdészet területén lőtt szarvastehenet készülték elszállítani. A hét végen történt bűncselekmény gyanúsítottja a részvénytársasággal szomszédos vadász-társaság tagja. A véres nyomokra az er-

dészek figyeltek fel, s azonnal értesítették a rendőrséget. Egy szarvas és egy dím maradványait sikerült lefoglalni. A helyszínen rögzített nyomok alapján orrvadászat és lopás bűncselekményének kivizsgálásra megindították az eljárást. Föltételezik, hogy a szomszédból „áttevédi” vadász több vadat elejtett a pinchehelyi erdészet területén.

Kiállítás Nagykanizsán

Közös kiállításon mutatkoznak be a zalai vadász művészek a Hevesi Sándor Általános Iskola galériájában, február 22-étől március 12-éig.

Keszthelyi Jenő intarziát, Kun Edit és Marics Attila festményeit, Adorján Péter, Bodai György, Hóbor Zsolt, Berke József, Jakabfi Tamás és Polster Gabriella fotóit, Horváth Ernő, Wegroszt Zoltán és Marton Lajos faragásait láthatja a közönség.

Vadászati kiállítás Kecskeméten

Immár hetedik alkalommal tekintették meg az érdeklődők a Kecskeméten január 7-16-ig megrendezett vadászati kiállítást. A mintegy 12000 látogató ez évben a világhírű Gemenc állat és növényvilágát csodálhatta meg. E kiállítás fő helyét természetesen a Bleier József által 1986. szeptember 3-án elejtett bika agancsának másolatát birtokolta. Mint minden évben a kiállítást vadászati témájú képzőművészeti alkotások színesítették.

Halálos baleset Mélykúton

A KEFAG Rt. Kelebiai erdészetének Mélykúti területén rendezett disznóhajtá-

son egy német vadász halálosan megsebesítette társát január 14-én. A disznókertben a hajtás, mint addig mindig, a megszokottak szerint kezdődött. A külföldi vadászok a mintegy 8 méter széles nyiladékon álltak fel. Kettő közülük egy-egy, 1,3 méter magas, úgynevezett emelt löálláson foglalt helyet. A meghajtott disznók a két löállás között igyekeztek kitörni, amikor mindketten rálöttek a kondára. A későbbi áldozat kétszer, a barátja egyszer. Az egy lövést leadó vadász kilőtt lövedéke egy megfagyott vakondtúráson gurulást kapott és a mintegy kétszáz méterre lévő társát menthetetlenül szívtájékon találta. A későbbi helyszíni szemle során kiderült, hogy a vadászok az előzetes és kötelező balesetvédelmi eligazításnak megfelelően jártak el és mindketten a leálló vonalon már túljutott disznókra löttek. A rendőrség a német vadász ellen foglalkozás körében elkövetett halált okozó gondatlan veszélyeztetés vétségének alapos gyanúja miatt vizsgálatot rendelt el.

O. J.

Szalonkanyitány

Március 11-én 16 órakor a Pilisben – Dobogókó alatt – Ispánhegyen, a Zotyai kőnél kerül sor idén a hagyományos szalonkanyitányra. (Megközelíthető a Pomáz-Dobogókó közötti közúton, Pilis-szentkereszt után a Kakashegyi vadász-ház után jobbra az erdei úton, vagy Szentendre felől a sikárosi erdőgazdasági úton.)

A kis ünnepségre a pilisi szalonkázók szeretettel várnak minden érdeklődőt.

Az OMV 1999. november 30-án megtartott kibővített országos elnökségi ülésének határozatai

7/1999. számú határozat

- Az Elnökség elfogadta a Védjegyet intézkedését a vadászati törvény módosítására benyújtott képviselői indítvány elfogadásának megakadályozására, külön kiemelve Pechtol János és Imre János urak e tárgykörben kifejtett sikeres tevékenységét.
- Az Elnökség egyhangúlag állást foglalt abban, hogy januárban valamennyi szövetség – megyei szinten – szervezzen a vadgazdálkodással, vadászattal és a törvény módosítással kapcsolatos konferenciát, melyre hívják meg a döntést hozó politikusokat, a megyei FVM Hivatal, a megyei Vadászaknara képviselőit, az FVM Vadászati Főosztályt, a földtulajdonosok közös képviselőit és a helyi médiákat. A konferencián az 1996. évi LV. törvény hatálybalépését követő időszak tanulságait figyelembe véve fel kell tártani a megye vadgazdálkodásának és vadászatanak helyzetét (statisztikai számadatok, földtulajdonosok szerepe, bérleti szerződések, perek stb.)
- A megyei tanácskozásokat követően, február végén Országos Szakmai Vadászati Konferenciát kell szervezni politikusok, vadbiológusok, vadgazdálkodási és vadászati szakemberek, földtulajdonosok és képviselőik részvételével. A tanácskozásra meg kell hívni az FVM és a parlament mezőgazdasági bizottságának képviselőit. A tanácskozáson egyetértelműen világossá kell tenni a politika és a szakma számára, hogy szervezeteink mit képviselnek a vadásztársadalom megbízásából.

8/1999. számú határozat

Az Elnökség úgy határozott, hogy a Védjegyet és tagszervezeteinek jövőbeni működésére vonatkozóan – a politikai bizonytalanságok miatt – nem foglal állást, a döntést február hónapra halasztja.

9/1999. számú határozat

Az Elnökség állást foglalt abban, hogy a 2000-ben esedékes választásokkal kapcsolatban a megyei szövetségek legyenek a vadásztársaságok segítségére, hívják fel figyelmüket a Választmány által elfogadott határidők ütemezésére.

A megyei és az országos választásokkal kapcsolatban a döntés februárra halasztódott.

10/1999. számú határozat

- Az elnökség tudomásul vette a Választmány által elfogadott költségvetés veszteségeinek csökkentésére tett intézkedéseket.
- Az Árpádalmi Vadgazdaság beruházási, ill. felújítási munkálataival kapcsolatban megbízta Pechtol János és Imre János urakat, hogy tájékoztódnak arról, milyen pályázatokat lehet e tárgykörben az FVM-hez benyújtani, továbbá felhatalmazta őket, hogy vizsgálják meg a Vadgazdaság tenyésztési ágazatának vállalkozásban történő működésének lehetőségét.

11/1999. számú határozat

A kibővített Elnökség jóváhagyta és a Választmánynak elfogadásra ajánlja a Jelölő Bizottság javaslatát a megüresedett elnökségi helyek betöltésére. Az elnökségbe javasolt személyek: dr. Diviánszky János, Kocsner Antal és dr. Faragó Sándor urak.

FEGYVERÁTVÉTEL VIZSGÁLATRA

**Egyéni megrendelőink részére PUSKAÁTVÉTEL:
HÉTFŐ, SZERDA, PÉNTEK: 7.00–12.00 óra között**

Szükséges:

a fegyver, fegyvertartási engedély és a tulajdonos neve,
pontos címe, irányítószáma.

**Egyéni megrendelőink részére
MAROKLŐFEGYVER-átvétel:**

KEDD, CSÜTÖRTÖK: 7.00–12.00 óra között

Szükséges:

a fegyver, fegyvertartási engedély és a tulajdonos neve,
pontos címe, irányítószáma.

**Fegyverjavítók, vadásztársaságok, kereskedők,
illetve más cégek részére fegyverátvétel:
előre egyeztetett időpontban, 7.00–10.00 óra között**

Szükséges:

2 példányos megrendelés, amelynek tartalmaznia kell
a megrendelő adatain kívül minden egyes fegyver számát,
típusát, kaliberét, a tulajdonos nevét, lakcímét,
irányítószámát.

Ezen adatok hiányában a fegyver vizsgálatát
nem áll módunkban elvállalni!

BUDAPEST, IX. ker., Soroksári út 158. 1453 Budapest 92. Pf. 15.

Telefon: (06-1) 280-6782, (06-1) 281-1860. Tel./fax: (06-1) 281-1856

E-mail: mkh@mkh.hu http://www.netcall36.hu/lofegyver/fegyver.htm

KUKORICA-ESŐ

IDŐT – PÉNZT – FÁRADTSÁGOT TAKARÍT MEG

Különösen vadonélő állatok eseséggel
történi ellátására.

Lehetőséget teremt, hogy a nehezen
megközelíthető helyeken is nagy ha-
tékonyssággal és kis takarmányveszte-
séggel lehessen megbízhatóan etetni.

MŰKÖDÉSE

Egy feltöltéssel, napi 4 kg kiszórás
mellett 20 napig felügyelet nélkül el-
látja az állatok etetését.

Az etetőbe épített digitális program le-
hetővé teszi, hogy a berendezés na-
ponta azonos időben, meghatározott
mennyiségű szemestakarmányt jutta-
son ki 10 méteres körzetben.

HATÉKONYSÁG

24 órán belül: tetszés szerint beállít-
ható szórásidőpontok és takarmány-
mennyiség.

Szórásidőpont 24 órán belül: 1–8 szor
(tetszés szerint állítható).

TAKARMÁNYMENNYISÉG

Szórásonként: 1–15 kg-ig (tetszés szerint állítható)

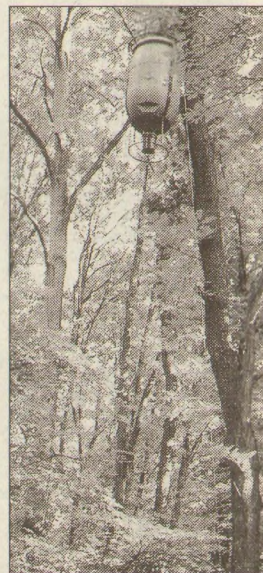
A készülék 120 literes tárolóedénnyel készül, de kérésre 220 literes
változatban is rendelhető.

GYÁRTÓ

SOLTÉSZ KÁROLY épületgépész és villanszerelő mester

2000 Szentendre, Irányi Dániel u. 25.

Telefon: 06-26-313-789 • Mobil: 06-20-951-3427

A VKE TAGJAINAK KEDVEZMÉNYEI

A Vadászati Kulturális Egyesületnek bárki a tagja lehet, aki egyetért a célki-
tűzésekkel: a magyar vadászati kultúra ápolásával és fejlesztésével, elfo-
gadja az alapszabály és az Etikai Szabályzat előírásait, írásban kéri az egye-
sületbe a felvételét. A tagfelvételt a Központi Ügyvivői Testület dönt, majd
ezt követően kell befizetni a 2000-re elfogadott 2700 forintos tagdíjat, amely
tartalmazza a VKE igazolványát és a VADÁSZLAP egész évi előfizetését. A
VKE érvényes igazolványának fölmutatásával az alábbi kedvezmények ve-
hetők igénybe:

A **Larix Kft.** (1033 Budapest, Hajógyári Sziget 108., telefon: 457-1091, fax: 388-4353)
10% kedvezményt ad minden náluk kapható vadászati termékre.

Szentendre és Visegrád között – Papréten – 4 ágyas, romantikus, komfortos –
vadászaházban **10%-os kedvezményes szálláslehetőség** a VKE tagjainak. Elő-
zetes megbeszélés alapján: tereplovaglás, erdei kocsizás, vadászati lehetőség.
Homor Jenőné, tel.: 06-26/301-227

Marek József (2000 Szentendre, Vasúti Villator 5/A., telefon/fax: 06-26/311-342, üz-
let: 06-26/300-693) **10 százalékos kedvezményt ad** arany-, ezüst-, bronzékszereiből.

A **Stefán Vadászbolt** (7100 Szekszárd, Kossuth L. u. 32., telefon/fax: 06-74/309-609)
5% kedvezményt ad ruházati termékeire.

Sándor László gumijavító (5000 Szolnok, Mártírok u. 24.) szolgáltatásaiból **10% kedvezményt** biztosít. Telefon: 06-20/964-440

Reichart Lóránt vadászpuskaműves (5000 Szolnok, Sóház u. 5.) az általa vég-
zett fegyverjavításokból **5% kedvezményt ad**. Telefon: 06-56/379-615

A **Csonka Csárda** (Dunabogdány és Visegrád között, a 11-es úton, a 38-as km-
kőnél) **10% kedvezményt ad** a fogyasztásból.

ARCUS-PROMT KFT. (1043 Budapest, Nyár u. 36., telefon/fax: 389-5768) épü-
letgépészeti, kivitelezési munkáiból **10% engedményt** ajánl fel.

Cziglányi Alpár grafikus, arculattervező **10% árengedményt** ad nyomdai termé-
keiből (1027 Budapest, Horváth u. 2–12. II. em. 15., telefon: 201-8366).

10 százalékos kedvezmény autóalkatrészek (gömbcsuklók, autóelektronika, izzító
gyertyák, porlasztócsonok, feltengelycsuklók, tömítések, fékberetések, ablaktörlőlapá-
tok, levegő- és olajszűrők, vízpumpák, fékhidraulikák, féktárcsák, fékdobok, vezér-
műszijak, ékszíjak, vezérműgarmitúrák, bowdenek, lengéscsillapítók, ablakemelők,
stb.) vásárlására vagy megrendelésére. Csomagküldő szolgálat 24 órán belül.
FLEXABO Kft. 1149 Budapest, Egressy u. 15. Telefon/fax: 252-2279, 251-2226.

A **Gemenc Vadász-Horgászbolt** (1203 Budapest, Kossuth L. u. 57., telefon:
283-4432, vagy 06-30/421-839) ruházati cikkek vásárlásánál **10 százalékos**
kedvezményt ad.

Subaru, Mitsubishi, Toyota, stb. személyautókba és mindenféle terepjáróba lég-
rugók javításánál és beépítésénél **10% kedvezményt ad** **Halasi Gábor** (2235
Mende, Dózsa Gy. u. 201., telefon: 06-29/438-841).

Az **INTERMAS Kft.** (5600 Békéscsaba, Mednyánszky u. 17., telefon: 06-66/441-029)
által készített korongdobó gépeire, könnyű, összehajtható magasleseire, szár-
nyas és szórmas vadbefogó csapdáira **12 százalékos kedvezményt ad** a VKE
igazolványát felmutató vásárlóinak.

Dr. Kerényi Mihály ügyvéd (1027 Budapest, Frankel L. u. 12., telefon: 212-2803,
376-2154) az ügyvédi honoráriumából **10% kedvezményt ad**.

A **Lőrincz és Fia Kft. PORST Optikai Boltja** (1056 Budapest, Váci u. 61., tele-
fon: 337-2902, tel./fax: 318-4572) szemészeti optikai vizsgálat esetén, kontaktlen-
cse és szemüveg készítésénél, valamint optikai eszközök (távcsövek, céltávcsö-
vek) javítására **10 százalékos kedvezményt ad**.

Szintén **10 százalékos a kedvezménye a Fototechnika- Lőrincz Boltnak** (1056 Bu-
dapest, Fővám tér 6., telefon: 337-5671), amit fotócikek, távcsövek, céltávcsö-
vek javításánál lehet igénybe venni.

Mráz János festő-grafikus művész (6725 Szeged, Faragó u. 32.) **10 százalékos**
kedvezményt ad munkáiból. Telefon: 06-62/442-659, 06-30/9436-299

A **Printer nyomda** (1088 Budapest, Vas u. 7. Tel./fax: 338-4861) **10%-os enged-
ményt ad** Esztergomi Ernő nyomdaipari vállalkozó a VKE tagjainak vadász és
egyéb nyomdaipari termékek árából.

Szabó Sándor preparátor (1012 Budapest, Attila u. 129., telefon: 375-2951)
10 százalékos kedvezményt ad a hozzá vitt preparátumokból, vadbőrök kikészíté-
séből.

Takács Viktor a Vadászünnepek és a Velünk élő természet című videofilmjeinek
árából **20 százalékos kedvezményt ad**. (9600 Sárvar, Rákóczi u. 13.)

Terraprint Kft. által gyártott és gyártandó könyvekből és nyomdai termékekből
10% engedményt ad a VKE tagjai részére, amennyiben érvényes igazolványuk
számát a megrendelőlappon feltüntetik, ill. a helyszínen felmutatják. (1134 Buda-
pest, Tüzér u. 43. fsz. 1., telefon: 344-2054).

VADÁSZBOLT PESTERZSÉBETEN

ÖNVÉDELMI, SPORT-, VADÁSZ-, LÉGFEGYVEREK
VALAMINT FLÓBERTPISZTOLYOK,
SÖRÉTES, GOLYÓS, LÉGLŐSZEREK VALAMINT
FEGYVER- ILLETVE KERESŐTÁVCSÖVEK,
VADÁSZRUHÁZAT ÉS AJÁNDÉKTÁRGYAK
NAGY VÁLASZTÉKÁVAL
VÁRJUK KEDVES VÁSÁRLÓINKAT.

CÍMÜNK: GEMENC VADÁSZ-HORGÁSZBOLT, 1203 BUDAPEST,
KOSSUTH LAJOS UTCA 57. TELEFON: (36-1) 283-4432,
MOBIL: 06-30/942-1839. NYITVA TARTÁS: H.-P.: 10.00-18.00

MUD TRAC

SPECIAL TRAC

+12 féle
mintázat!

VADÁSZTÓL VADÁSZOKNAK!

MUD TERRAIN

CROSS

SUPER CROSS

**Ficsór
Autóház**
Kft.

NAGYKER ÁRON 30% KEDVEZMÉNNYEL!

Ahol eddig elakadtatok, ott most nem fogtok! Aszfalton halkan futó, sáros versenyeken győztes gumik! Európában terepverseny nélkülünk nem léteznek! Miért ne lehetne Nektek is?

Csörlőre nem lesz szükségetek, mert a Párizs-Dakar rally többszörösen díjnyertes gumiját kínálom Nektek. A világ egyik legjobb terepversenyzőjének a szülei gyárából származó gumiabroncsok. Mi is teszteltük!

Az olasz Parma-i Pneus Service kizárólagos forgalmazójaként örömmel állunk rendelkezésetekre több mint 80 féle méretű gumiabronccsal. Beszerezhetők postai utánvétellel vagy országsszerte viszonteladóinknál.

Jelszavunk:

**miénk a legjobb, ilyen másnak nincs,
ilyet nem gyárt senki, csak nekünk van!**

Ficsór Autóház Kft.

1106 Budapest, Fehér út 7.

Tel/fax: 260-1122

NIVÁRA radiál
Mud Trac, Mud Terrain

Ismét kaphatók Magyarországon a tulai fegyvergyár

TOZ

típusú sörétes és golyós vadász fegyverei. Több mint 285 éves tradíció és tapasztalat, elnyúlhatatlan konstrukció, üzembiztos működés, Magyarországon a legkedvezőbb árakon.

Kínálatunkból, a teljesség igénye nélkül:

TOZ-34E bock, 2 billentyűs, ejektoros

Kal.: 12/70-20/70 85900 Ft

MC-20-01 egyesövű, zárdugattyús-táras

Kal.: 20/70 38500 Ft

V+V KFT. CEGLÉD

“V+V” KFT a TOZ fegyvergyár kizárólagos magyarországi importőre és forgalmazója.

2700 CEGLÉD Széchenyi út 49.

Telefon/Fax: 53/320-904 06-30-9-385-309

Viszonteladók jelentkezését várjuk!

FELHÍVÁS

A „Magyar Vadért” Természet és Környezetvédelmi Alapítványt harminc – a magyar vadért, vadgazdálkodásért, természetvédelemért elkötelezett magánember hívta életre, hogy lehetőséget teremtsen áldozatkész támogatások összegyűjtésére és azt az alapítvány céljainak, programjainak megvalósítására fordítsa. Az alapítvány célkitűzéseit az alapszabály így fogalmazza meg:

„Pályázati úton folyamatos támogatást nyújt a vadon élő állatvilág, a magyar vad élőhelyének megóvása és fejlesztése érdekében, elősegíti a természet védelmét, támogatja a vadásztársaságok, a vadászok szakmai érdekvédelmét és a magyar vadászati kultúrát.”

A jogszabály értelmében az alapítvány közcélú, erről minden támogatás után igazolást ad a befizetőnek. Ennek az igazolásnak a birtokában – az 1995. évi CXVII. törvény VII. fejezet 41. paragrafusa értelmében – a magánszemélyek a befizetés összegének 30 százalékát levonhatják az összevont adóalapjukból, az egyéni és társas vállalkozások pedig a befizetés teljes összegét költségként számolhatják el.

Az alapítványra szánt támogatást az OTP Bank Rt.-nél vezetett

11705008-20443281

számlánkra lehet átutalni, csekken vagy készpénzben befizetni.

Levelezési címünk: 1245 Budapest, Pf. 12090

Szaküzleteink tél végi ajánlata,

amíg a készlet tart:

Eduard
Kettner

Fleece és műszőrme
dzseki, mellény, ing **20%**
árengedménnyel.

Kockás flanel ingek **20%**
árengedménnyel

Egyes lóden termékek **20%**
árengedménnyel

Kesztyű, sál, sapka **20%**
árengedménnyel

Minden, eddig
már leértékelten

kínált
termékünkéből
további **11%**
engedmény.

20-31%

árengedmény

Út a természetbe

Központ: **Eduard Kettner Kft.** 1214 Budapest, (Csepel) Rákóczi Ferenc u. 195-197., Fax: **420-4466**, tel./fax: **420-4940**

Szaküzleteink: Budapest, VI., Andrásy út 21. Tel.: 351-0300, Pécs, Bajcsy-Zsilinszky u. 3. Tel.: (72) 313-904, Tatabánya, Sztráda üzletsor. Tel.: (34) 312-476, Miskolc, Király u. 2. Tel.: (46) 340-040, Zalaegerszeg, Ady Endre u. 13. Tel.: (92) 313-523, Baja, Árpád tér 1. Tel.: (79) 324-058,

GYŐZZÜK ENERGIÁVAL!

Most akár **50-80%**
kedvezményel* telepíthet
Primagáz tartályos
energiaellátó rendszert!

A Primagáz tartályos energiaellátó rendszerrel megszűnnek fűtési és egyéb energiaproblémái. A korszerű, tiszta PB-gázzal üzemelő rendszer egyaránt alkalmas lakóházak, üzemek és mezőgazdasági létesítmények gazdaságos energiaellátására. A nagy fűtőértékű, környezetbarát PB-gáz több éve bizonyítja, hogy a vele elérhető kényelem nem

megfizethetetlen, sőt kifejezetten költséghatékony. A több évtizedes nemzetközi tapasztalattal rendelkező Primagáz – az ország legnagyobb, minőségi PB-gáz szolgáltatója – országos hálózata révén egyetlen telefonhívásra, a megbeszélt időpontban küldi tartálykocsiját a rendszer feltöltésére.

ÖNÉ MINDEN ENERGIÁNK

Használja ki a most elérhető akár
50-80%-os rendkívüli kedvezményt,
és további információért hívja
a Primagáz kék számát: **06-40-25-50-50**

*A kedvezmény mértéke a várható fogyasztástól függ!

PRÍMAGÁZ
PRÍMAGÁZ CSOPORT

